

H. de Roos

Kameleon vaart voorop!

UITGEVERIJ KLUITMAN ALKMAAR

DE KAMELEON VAART VOOROP!

door **H DE ROOS**

Geïllustreerd door

GERARD VAN STRAATEN

6e **DRUK**

UITGEVERIJ KLUITMAN ALKMAAR

HOOFDSTUK I

Het verschijnsel

„Wat voor een verschijnsel we nu op de boerderij hebben, weet ik niet, maar 't is wel iets anders dan gewoon!”

Met deze woorden kwam Gerben de knecht van boer Jellema de smederij van Klinkhamer binnen. Gerben was een stevige jongeman van drieëntwintig jaar. Hij stond bekend als een grappenmaker die zo goed kon fantaseren dat hij soms van z'n eigen verzinsels geloofde, dat ze echt gebeurd waren. Hielke en Sietse, de tweelingzoons van Klinkhamer, kenden Gerben al lang en dus wisten zij dat hij de gekste verhalen kon bedenken. Daarom riep Sietse spottend: „Is er een spook op de boerderij? Een vliegend varken? Of staat de hooiberg te dansen?”

„Jij wilt altijd krabben en bijten!” zei Gerben boos. „Maar ik vertel heus geen smoesje! En als jullie mij niet willen geloven, ga dan zelf maar op de boerderij kijken.”

„Wat is er dan voor bijzonders, Gerben?” vroeg Klinkhamer.

„Wij hebben een vreemde kostganger!” zei Gerben.

„Een paar dagen geleden vroeg een snoeshaan uit de stad, of

hij het arbeidershuisje mocht huren. U weet wel, de oude bouwval die achter op het erf van de boerderij staat. Maar het huisje is onbewoonbaar verklaard en dus wilde Jellema het niet verhuren. Hij zei tegen de man: ‚Je mag er wel voor eigen risico een tijdje kamperen, maar voor de winter moet je vertrokken zijn.’

‚Dat is ook de bedoeling,‛ zei de man. ‚Ik zal m’n spullen even halen.’

‚Wij zagen hem die dag niet meer terug, maar de volgende morgen keken we wel verbaasd toen hij al een half uur voor zonsopgang met z’n hele hebben en houden op de dijk stond!’

‚Een bevriende chauffeur heeft me gebracht,‛ zei hij. Toen begon hij met het melkwagentje alles naar het huisje te slepen. Een wrakkig ijzeren ledikant, een oude keukenkachel, een hoop potten en pannen en kartonnen dozen met etenswaren en weet ik wat al meer. En nu doet die vent de hele dag niets anders dan eten koken. Hij eet speciale kostjes want hij is een naturalist, zegt hij. Af en toe jaagt hij ons de stuipen op het lijf want dan komt hij op een draf naar het keukenraam, gluurde naar binnen, kijkt op de klok en verdwijnt dan weer vlug naar z’n potten en pannen. We raken er nu een beetje aan gewend, maar toen hij de eerste keer aan het eieren koken

was en om de paar minuten met z'n flaporen voor het raam kwam, schrokken we telkens. Mevrouw Jellema wilde hem een wekker geven, maar die moest mijnheer niet hebben. Uurwerken met een veer die je steeds op moet winden waren volgens hem niet betrouwbaar. Hij had alleen vertrouwen in elektrische uurwerken. En dus komt hij nog geregeld door de ramen gluren. Enfin, daar zijn we nu aan gewend. Wat voor grappen we nog allemaal met hem zullen beleven mag Joost weten, maar we kunnen nog heel wat verwachten, dat weet ik zeker!"

De postbode, Sjoerd Bonnema, kwam de smederij binnen en gaf enige brieven aan Klinkhamer. Toen hij Gerben zag zei hij: „Jou wilde ik wat vragen. Ik heb hier een brief voor mijnheer Klaver, per adres Jellema. Logeert er iemand op de boerderij, die zo heet?"

„Klaver groeit in de wei," lachte Gerben. „Dat moet een rijksambtenaar toch wel weten?!"

„Moet je weer zo nodig grappig zijn?" riep Sjoerd kwaad. „Jij bent zeker jaloers, hè?"

„Jaloers? Ikke? Waarop?" vroeg Gerben verbaasd.

„Omdat ik een vaste betrekking heb!" zei Sjoerd. „Jij geeft altijd van die speldeprikken over mijn baantje als rijksambtenaar!"

„Welnee Sjoerd!” riep Gerben. „Daarvoor zijn wij toch veel te goede vrienden?! En die mijnheer Klaver kampeert in de bouwval achter de boerderij, maar ik wist niet dat hij Klaver heette. Over speldeprikken gesproken, dat doen ze met de acupunctuur. Daarmee maken ze iemand gevoelloos. Maar dat is geen kunst want ik kan een haar uit je hoofd trekken zonder dat je het merkt!”

„Dat zal wel,” zei Sjoerd. „Jij kunt altijd meer dan een ander!” „Welderdraaid!” riep Gerben. „Als je het niet geloven wilt, zal ik het je bewijzen. Kom maar hier met die weelderige ragebol van je!”

Gerben nam een haar van Sjoerd tussen duim en wijsvinger van z’n linkerhand en op hetzelfde moment dat hij er aan trok gaf hij hem met z’n rechterhand een draai om de oren.

„Au idioot!” riep Sjoerd kwaad. „Ben je niet wijs? Als je dat nog eens doet, krijg je het dubbele terug!”

„Maar je hebt niet gevoeld dat ik dit uit je hoofd trok!” riep Gerben en hij toonde Sjoerd de haar.

„Jij wordt bij de dag gevaarlijker, stomme varkensmester!” schold Sjoerd. Mopperend verliet hij de smederij.

„Sjoerd kan niet tegen een grapje,” zei Gerben. „’t Is jammer. En toch mag ik die postzegellikker wel!”

„Jij sloeg veel te hard,” zei Klinkhamer. „Een grapje is leuk,

maar je moet er niet hardhandig bij worden. Ik kan me best voorstellen dat Sjoerd kwaad werd.”

„Een volgende keer doe ik wel een zachte handschoen aan,” beloofde Gerben.

Er kwam een jongen de smederij binnen. Hij heette Louw Vrolijk, zijn vader was kaasmaker op de boterfabriek.

„Hallo,” riep hij. „Gaan jullie vandaag ook varen?”

„Wij hebben op jou gewacht, Louw,” zei Hielke.

„Zullen we dan maar gaan?” vroeg Sietse.

Het drietal verliet de werkplaats en Gerben riep hen na:

„Komen jullie niet te dicht bij Klaver? Want dan eet hij jullie op!”

„Wie is Klaver?” vroeg Louw.

„Dat vertellen wij je wel onder het varen,” zei Sietse.

Ze liepen over het grasveldje naar het boothuis dat door de jongens was gebouwd aan de rand van de vaart. Sietse opende een zijdeurtje en ze stapten in de boot die geheel van ijzer was en een lomp model had. In het midden, onder een kap, was de motor gebouwd, want het was een motorboot die de naam Kameleon droeg. Wanneer de mensen de Kameleon voor het eerst zagen begonnen ze meestal te lachen. De naam vonden ze leuk maar dat was dan ook het enige wat er mooi was aan die lompe ijzeren bak. Hielke en Sietse waren er al

aan gewend dat men om hun boot lachte, maar als Sietse de motor op volle toeren liet draaien, stonden de lachers met hun mond open van verbazing omdat die lompe Kameleon zo geweldig snel kon varen. Intussen was Louw voorin gaan zitten en Hielke en Sietse op het bankje achterin. De brede deur aan de vaartkant werd geopend en nadat Sietse de motor had gestart, gleed de Kameleon naar buiten. Door de vaart voeren ze naar een brug waar ze onderdoor gingen om op het prachtige, grote meer te komen. Doordat er bijna geen wind was dreven er slechts een paar zeilbootjes rond. Het wateroppervlak was zo glad als een spiegel. Die gladheid werd door de Kameleon ruw verstoord, want Sietse gaf de motor vol gas en met omhoog geheven steven sneed de boot met grote snelheid door het water. Aan weerskanten van de boeg werden hoge golven opgeworpen en achter de boot ontstond een breed spoor van kolkend en schuimend water.

„Hebben jullie zo’n haast om naar Klaver toe te gaan?” vroeg Louw terwijl hij het opspattende water van z’n gezicht veegde.

„Wie is eigenlijk die mijnheer Klaver?”

„Hij woont in het oude huisje achter op het erf van boer Jellema,” zei Hielke. „Gerben zegt dat hij een zonderling is, maar dat kan natuurlijk wel helemaal niet waar zijn. Gerben zegt zoveel!”

„Maar we gaan wel even kijken,” zei Sietse.

Ze naderden een grote windmolen die de naam Woudaap droeg. De molen was naast de dijk bij het meer gebouwd en deed dienst als watergemaal. Als het water in de polder te hoog stond, pompte de Woudaap het in het meer. De molen werd bediend door Dijkstra die met z'n vrouw en zoon Kees in de Woudaap woonde. Kees ging ook altijd mee uit varen en daarom stuurde Sietse de Kameleon bij de molen naar de wal. Hij liet de hoorn een paar maal toeteren en prompt kwam Kees boven op de omloop die rond de molen liep.

„Hoi!” riep hij. „Ik kom er aan!”

Hij verdween naar binnen, liet zich langs de trapleuning naar beneden glijden en kwam naar buiten. Hij holde naar de waterkant en sprong aan boord.

„Ik stond naar de boerderij van Jellema te kijken,” zei hij. „Er komt veel rook van achter de schuur. Misschien is er wel brand!”

„Natuurlijk is er brand,” riep Sietse. „Waar rook is, is ook vuur. We gaan even kijken!”

De Kameleon voer snel naar de even verder gelegen boerderij en legde bij een steigertje aan waar ook een praam lag. De jongens holden de dijk over naar het erf van Jellema en liepen rond de grote schuur. Bij de achterkant zagen ze

waar al die rook vandaan kwam, namelijk uit de schoorsteen van het bouwvallige huisje achterop het erf.

„Hé,” riep Kees. „Woont daar iemand?”

„Ja!” zei Sietse. „Daar woont mijnheer Klaver en hij rookt een zware pijp, zoals je ziet!”

Nieuwsgierig keken de jongens door het raam van het huisje. Ze zagen hoe een grote, forse man met ontbloot bovenlichaam voor een oud fornuis stond te roeren in allerlei potten en pannen. De man had dun rossig haar en nogal grote oren. Naast de kachel lag een berg brandhout dat bestond uit allerlei afval waaronder boomtakken die een paar dagen geleden gekapt waren en die in het vuur sisten omdat ze nog nat waren van de levenssappen. Dat veroorzaakte zoveel rook dat de schoorsteen het niet zo snel kon afvoeren met het gevolg dat de kachel af en toe een golf rook in de kamer blies. In een hoek stonden een ijzeren ledikant en een paar kistjes. Dat was al het meubilair waarover mijnheer Klaver beschikte. Door het geknetter van het vuur en de rook in het vertrek, merkte Klaver niet dat hij door de jongens werd gadegeslagen. Maar onze vrienden waren gauw uitgekeken op Klaver z'n interieur en Sietse zei: „Hier zou ik niet willen wonen. Wie gaat er mee varen?”

Ze gingen weer aan boord van de Kameleon. De motor werd

gestart en de jongens voeren verder.

„Ik had weleens willen weten wat die man allemaal kookte,” zei Kees. „Het eten zal wel rokerig smaken.”

„Vraag hem of je een dag te gast mag komen,” zei Louw.

„Ik kijk wel uit!” riep Kees. „Ik blijf liever gezond!”

„Volgens Gerben eet die mijnheer Klaver speciale kostjes,” zei Hielke. „Hij is een naturist en die eten alleen voedsel dat extra gezond is!”

„Ik ben gezond genoeg!” riep Kees. „Ik heb z’n kliekjes niet nodig!”

De Kameleon voer langs de oever en voorbij een stenen brug die over de ingang van de poldervaart lag. Maar de jongens gingen niet naar de polder, zij bleven op het meer en voeren weldra voorbij het Paviljoen. Dat was een restaurant met een groot terras waarop vele gasten zaten onder kleurige parasols. De dames en heren genoten van het fraaie uitzicht over het meer en keken lachend naar de jongens in de Kameleon. Onze vrienden hadden volop belangstelling voor de vele fraaie boten die daar aan de aanlegsteiger lagen. Een groot, luxe motorjacht met de naam Isabel stak juist van wal. Twee zware motoren zorgden voor de voortstuwing en deden dat met zoveel kracht dat de boot in een ommezien op grote snelheid voer. Natuurlijk kon Sietse het niet laten om ook vol

gas te geven en de achtervolging in te zetten. De stuurman van de Isabel keek heel verbaasd toen de Kameleon hem inhaalde. Hij gaf de motoren vol gas en de Isabel begon zo snel te varen dat de Kameleon haar maar nauwelijks kon bijhouden. Het grote jacht maakte daarbij hoge golven en dat werd de schipper van een kleine tjalk noodlottig. De tjalk kwam uit het kanaal, dat van de stad naar het meer liep, toen de Isabel haar weg kruiste. De hoge golven achter de Isabel namen de tjalk op en wierpen haar bijna op haar zij. Het gevolg was dat een ijsventerskar die op het dek van de tjalk stond, begon te rijden en overboord rolde. De schipper begon te schelden en te tieren maar dat hoorde de eigenaar van de Isabel niet. De jongens echter hadden het ongeluk zien gebeuren en Sietse liet de hoorn van de Kameleon luid toeteren, waarop de stuurman van de Isabel omkeek. De jongens wezen naar de tjalk, waar de schipper op het dek met beide vuisten stond te dreigen. De Isabel stopte en de Kameleon gleed langs zij.

„Wat is er jongens?” vroeg de mijnheer die achter het stuur zat.

„Door de hoge golven, die uw boot maakte sloeg de tjalk bijna om,” riep Sietse. „En toen rolde een ijskar die op het dek stond te water!”

„Dat is niet zo leuk!” zei de mijnheer. Hij liet de Isabel keren en voer terug naar de tjalk.

De Kameleon ging mee.

„Dat is toch niet meer normaal hè?!” riep de schipper naar de mijnheer. „Jullie varen maar zo hard als jullie willen en bekommeren jullie om niemand. Als jullie maar plezier hebben, maar ik moet met het varen m’n kost verdienen. En nu ligt m’n broodwinning door uw schuld te water! Wie vergoedt mij de schade?”

„Dat doe ik!” riep de mijnheer. „Maar u moet mij niet kwalijk nemen dat dit gebeurd is want toen ik langs de ingang van het kanaal voer, kwam u pas op het meer. Had ik u eerder gezien dan had ik vanzelfsprekend de snelheid verminderd!”

Sietse stuurde de Kameleon naar de ronddrijvende ijskar. Het was een wagentje met een dakje erboven. Dat dakje stak een meter boven water uit want het geheel bleef gemakkelijk drijven, doordat de laadbak van hout was en de wielen luchtbanden hadden. De schipper duwde de tjalk naast de ijskar. De Isabel kwam er ook bij.

„Hoe krijg ik die kar weer op het dek?” riep de schipper. „Ik heb geen hijslier!”

„Wij kunnen wel even een praam halen!” riep Sietse. „Daar kunnen we de kar best met z’n allen intrekken!”

„Dat is nog niet zo’n gek idee,” riep de schipper. „Als jullie een praam willen halen, dan heel graag.”

„We gaan al!” riep Sietse. De Kameleon voer op volle snelheid naar de boerderij van Jellema, waar Hielke vroeg of zij de praam mochten lenen. Jellema vond het best toen hij hoorde waarvoor het was. De Kameleon werd achter de praam vastgemaakt en duwde haar snel naar de plaats van het ongeluk.

De schipper en de mijnheer van het motorjacht stapten bij de jongens in de praam en daarna trokken ze met z’n allen de kar uit het water. De verf werd door het schuren over de rand van de praam licht beschadigd maar verder bleek er niets aan de ijskar te mankeren.

De eigenaar van de Isabel gaf de schipper een paar bankbiljetten en vroeg: „Is de schade zo voldoende vergoed?” „Maar mijnheer!” riep de schipper verrast. „Dat is meer dan genoeg! Ik dank u wel!”

„Ik wens u verder goede zaken,” zei de mijnheer lachend en vertrok met de Isabel.

De politieboot kwam uit het kanaal en voer naar onze vrienden. De brigadier vroeg: „Wat is dat mijnheer De Jong? Heeft uw ijskar te water gelegen? Is ze van het dek gerold en dat nog wel bij dit rustige weer? Of heeft iemand weer te veel

deining gemaakt door te woest te varen? Zegt u het maar, dan zullen wij voor de dader een procesverbaal opmaken want het wordt te gek zoals sommigen hier tekeer gaan met hun grote motorboten.”

„Ik heb niets te klagen, brigadier,” zei De Jong. „De kar lag te water voor ik het wist. Ik had haar niet vastgebonden omdat het zulk rustig weer is. Maar in ’t vervolg sjoer ik haar wel vast, want dit gebeurt mij geen tweede keer!”

„Dus geen klachten?” vroeg de brigadier nogmaals.

„Geen klachten!” herhaalde De Jong en dan voer de politieboot verder.

„Die schipper van de Isabel was toch de schuldige!” zei Kees.

„Waarom zei u dat niet?”

„Hij deed het niet met opzet,” zei De Jong. „Het was een noodlottige samenloop van omstandigheden! En die mijnheer gaf mij zo’n royale schadeloosstelling dat ik voor deze week al meer dan genoeg heb verdiend! Op die manier mag de kar wel dagelijks te water rollen!”

„Dan moet u hem niet vastsjorren,” zei Sietse.

„Dat mag niet,” zei De Jong. „Elke schipper moet z’n deklading goed vastsjorren, als hij dat niet doet en er komen ongelukken van, is hij strafbaar! En jongens, waar kunnen wij de kar nu op de wal hijsen?”

„Maak de praam maar naast uw schip vast,” zei Sietse. „Dan duwen wij u naar de overkant. Bij de boerderij van Jellema is een steigertje waar wij uw kar weer aan boord kunnen rijden.” „Maar kan jullie kleine boot dat wel allemaal duwen?” vroeg de Jong verwonderd.

„Dat is de sterkste boot van het hele meer!” riep Louw. „Goed! Dat wil ik weleens zien!” zei De Jong en hij maakte de praam naast z’n schip vast. De Kameleon begon te duwen en De Jong zag vol bewondering hoe de boten een flinke snelheid kregen.

„Dat had ik niet verwacht!” riep hij. „Ik wil die boot wel van jullie overnemen!”

„Voor geen goud!” riepen Hielke en Sietse.

„Jullie hebben nog gelijk ook,” lachte De Jong.

Bij de boerderij van Jellema werd de tjalk aan het steigertje afgemeerd. De steiger en het dek van het schip bleken bijna even hoog te zijn. De praam lag naast de lager gelegen wal en daar werd de ijskar zonder moeite gelost. Maar toen moest de kar nog tegen de dijk omhoog getrokken worden., Er kwam hulp van Gerben die op z’n fiets uit het dorp naderde.

„Aha!” riep hij. „Heeft de ijskar in het meer gelegen?! Nu begrijp ik hoe het komt dat er ijsschotsen voor de brug drijven!”

„Dat bestaat niet Gerben!” zei Louw. „Er was geen ijs in de kar!”

Gerben hielp bij het aan boord brengen van de kar en zei tegen de schipper: „Enige jaren geleden is er een vrachtwagen met ijs in het meer gereden. Het gebeurde midden in de zomer en toch was in een ommezien het hele meer bevroren. Overal zag je zeilboten die in het ijs waren blijven steken!”

„Ja, ja,” zei De Jong. „En toen gingen de zeilers in het hartje van de zomer schaatsenrijden!”

„Inderdaad!” zei Gerben. „U weet er dus alles van? Lag uw schip ook vastgevroren?”

„Ja!” zei De Jong. „En toen heb ik warme ijsje verkocht! Moet je nog peultjes? Kom ik ga er vandoor want hier word ik niet wijzer! Bedankt jongens en tot ziens!”

Hij duwde z’n schip van de wal en langzaam dreef de tjalk in de richting van het dorp.

„Dat is ook een rare fantast,” zei Gerben.

„Dat moet jij nodig zeggen!” riep Sietse. „Jij bent zelf een nog veel grotere fantast!”

Mijnheer Klaver, de naturist, kwam van het erf. Hij droeg een grijze broek en een zwarte trui en had een klein emmertje bij zich.

„Ha, mijnheer Klaver!” riep Gerben. „Is het eten klaar?”

„Waarom vraag je dat?” vroeg Klaver nors.

„Wel, ik heb u nog niets anders zien doen dan kachelstoken en eten koken,” zei Gerben. „Als ik zo lang in de potten en pannen moest roeren, zou ik geen trek meer hebben.”

„Kook jij dan weleens?” vroeg Klaver.

„Welnee,” zei Gerben. „Dat doet m’n moeder of mevrouw Jellema voor mij. Het is vrouwenwerk, vind ik.”

„Maar vrouwen houden veel te veel vast aan ouderwetse gewoonten!” riep Klaver. „Het voedsel moet biologisch verantwoord zijn. Per dag moet ieder mens de nodige vitamines naar binnen krijgen, alleen dan kun je gezond leven!”

Gerben begon te lachen.

„Lach niet zo stom!” riep Klaver verontwaardigd. „Heb je ooit geitemelk gedronken? Nee hè? Nee, maar koeiemelk en dan liefst hele vette, nietwaar? Als je maar weet dat het slecht is! Alleen geitemelk is goed, de samenstelling is bijna gelijk aan moedermelk en daarom ook heel geschikt voor baby’s!”

„Mijn moeder had geen geitemelk,” zei Gerben. „En toch was ik een heel gezonde baby.”

„Met jou praat ik niet langer!” deed Klaver boos. Hij vroeg aan de jongens of zij iemand wisten die geitemelk verkocht.

„In het dorp woont Reitsma en hij heeft geiten. Misschien

kunt u daar melk kopen, maar zeker weet ik het niet,” zei Hielke.

„Stap maar in de boot!” riep Sietse. „Dan varen wij u erheen!”

Klaver kwam bij de jongens in de Kameleon en ging naast Louw op het voorbankje zitten. Nauwelijks begon de boot te varen of Gerben stond op de wal te mekkeren, als een geit.

„Mek — mek, mek — mek,” riep hij hen na.

„Jij bent niet goed snik!” riep Klaver kwaad en hij keek zo dreigend, dat de jongens niet durfden lachen, hoewel hun dat de grootste moeite kostte.

Sietse liet de Kameleon snel naar de Woudaap varen. Daar ging Kees aan wal en zei: „Ik ga m’n moeder vragen of zij ook eens geitemelk koopt.”

„Dat is heel verstandig van je!” riep Klaver. „Het komt je gezondheid ten goede!”

Dijkstra, die uit het schuurtje naast de molen kwam, hoorde wat Klaver riep en vroeg: „Wat mankeert er aan Kees z’n gezondheid? Lust hij geen eten meer? Want dan laat ik het meteen in de krant zetten. Het zou een groot wonder zijn!”

„Het gaat erom of uw zoon wel de juiste voeding krijgt!” riep Klaver.

„Dat regelen wij wel!” riep Dijkstra.

„Ik moet geitemelk hebben, vader!” zei Kees.

„Jij bent zelf een geit!” riep Dijkstra. „Jij moet niet alles geloven wat een ander zegt! Houd jij je maar bij moeders pappot en laat die man maar konijnenvoer eten!”

Vader en zoon verdwenen in de molen en de Kameleon voer verder naar het dorp.

„Hm,” bromde Klaver. „Pap eten, dat kunnen ze, maar van voedingsleer hebben ze nooit gehoord. Door de juiste voeding kan een mens oud worden, maar de meeste mensen gaan dood door teveel eten!”

„Het zal wel waar zijn,” zei Louw. „Maar ik eet thuis altijd even lekker!”

„Lekker? Lekker?” riep Klaver. „Het gaat er niet om of je lekker eet, maar of je goed eet. Het lichaam moet de juiste bouwstoffen krijgen, maar daar schenken de mensen geen aandacht aan! Als het eten maar lekker is en je er grote hoeveelheden van eet, dan is het pas goed, meent men. Maar dat is juist helemaal fout!”

De Kameleon voer onder de brug door en draaide het boothuis in.

„Gaan we niet verder?” vroeg Klaver verwonderd.

„Wij zijn thuis,” zei Sietse. „En Reitsma woont even verder. Gaat u maar met Louw mee, hij zal het u wel wijzen.” Ze verlieten het boothuis en gingen naar de smederij.

Klinkhamer keek verwonderd naar Klaver toen die even in de werkplaats kwam kijken.

„Ah,” riep Klaver. „Dit is nog een echt ouderwets smederijbedrijf. Doet u al het werk alleen?”

„In hoofdzaak wel,” zei Klinkhamer. „Maar m’n beide zoons helpen ook af en toe. Is dat emmertje lek, dat u daar heeft?”

„Nee, nee, ik ga geitemelk halen,” zei Klaver. „Ik ben met de jongens meegevaren!”

„Zullen we maar gaan?” vroeg Louw. „Het is al bijna twaalf uur!”

Louw en Klaver wandelden naar het dorp. Een paar huizen voorbij de woning van veldwachter Zwart woonde Reitsma en daar ging Klaver naar toe voor zijn geitemelk. klinkhamer zei tegen z’n zoons: „Die man heeft iets dat mij niet bevalt. Maar ik weet niet wat het is.”

„Het zal wel de reuk zijn,” zei Sietse. „Z’n kleren zijn doortrokken van rook en etensgeuren. Wij hebben gezien hoe hij bezig was met koken. Hij had wel zeven pannen tegelijk op de kachel staan!”

„Hij is wel vreemd, geloof ik,” zei Klinkhamer. En in dat geloof werd hij ’s middags gesterkt door Wierda, de vrachtrijder.

„Klinkhamer!” zei Wierda. „Ik heb nu een bestelling

gekregen, zoals ik nog nooit eerder heb gehad. Een zekere mijnheer Klaver, die bij de boerderij van Jellema kampeert, droeg mij op om zeewier en tien liter zeewater voor hem mee te brengen. „Is het voor een aquarium?” vroeg ik „Nee,” zei hij, „’t is voor consumptie.” Ik zei verbaasd: „Wat zegt u?” „Het is voor mij om door m’n eten te doen,” zei hij. Nu vraag ik u, Klinkhamer, is die man niet goed wijs? Want wie doet er nu zeewater door het eten?”

„Tja,” zei Klinkhamer. „Hij is wel vreemd. Dat heb ik meteen al gedacht!”

HOOFDSTUK II

De Kameleon maakt zich weer nuttig

De Kameleon voer over het meer naar de ingang van de poldervaart. Aan boord waren Hielke, Sietse, Louw en Kees. Op de bodem van de boot lag een jute zakje met bouten en moeren. Die waren bestemd voor boer Hoekstra, die achter in de polder woonde. Toen de Kameleon de stenen brug naderde voer het motorjacht Isabel er juist onderdoor het meer op. De mijnheer achter het stuur herkende onze vrienden en zwaaide naar hen. Die groet werd, gewoonte getrouw, door stuurman Sietse beantwoord. De Kameleon gleed onder de brug door de poldervaart in.

„Wat moest die mijnheer met dat snelle jacht in de smalle vaart doen?” vroeg Kees.

„Van de natuur genieten,” zei Louw. „De velden zijn prachtig groen en overal hoor je vogels zingen.”

„Ik geloof niet dat hij hier voor het natuurschoon kwam,” zei Kees. „Want hij heeft snel gevaren. Kijk overal drijven losgeslagen rietpollen.”

„Daaraan kunnen we mooi zien hoever het jacht de polder is

ingevaren,” zei Sietse.

„Weten jullie tot hoever je de polder in kunt varen?” vroeg Hielke.

„Tot het andere eind!” riep Kees. „De vaart loopt helemaal door!”

„Fout!” zei Hielke. „Je kunt de polder tot het midden invaren, zodra je het midden passeert vaar je er aan de andere kant weer uit!”

„Hm,” bromde Kees. „Jij moet schoolmeester worden!”

„Toch is het waar!” riep Louw. „Weet je nog meer van die raadsels, Hielke?”

„Op het moment niet,” zei Hielke. „Pas op Sietse, daar komt een praam!”

De Kameleon was door een bocht gevaren en naderde de boerderij van Brandsma. Uit een brede sloot naast de boerderij kwam een volgeladen praam die de doorgang voor de Kameleon versperde. De praam was zo vol geladen met balen stro, dat de knecht van Brandsma, die achter op de praam met een vaarboom stond te duwen, er nauwelijks overheen kon zien.

„Hallo Jan!” riep Sietse. „Waar moet je heen met al die balen?”

„Naar de boerderij van Hoekstra!”

„Dan kun je dit zakje wel voor ons meenemen!” riep Kees en hij tilde de bouten omhoog.

„Welnee!” riep Hielke. „Wij brengen zelf die bouten naar Hoekstra en wij nemen jouw praam ook mee, Jan!”

„Als dat zou kunnen, dan heel graag jongens!”

„Trek je vaarboom maar binnen boord!” riep Sietse en hij stuurde de Kameleon achter de praam. Hielke maakte de boten met een stevig touw vast en vervolgens liet Sietse de Kameleon duwen. De boten voeren rustig verder waarbij Sietse geregeld ver buiten boord moest hangen om langs de stroberg te kunnen kijken. Jan klom bovenop het stro om uit te kijken en waarschuwde Sietse als ze weer een bocht naderden.

„Wat doet Hoekstra met al dat stro?” vroeg Kees aan Jan.

„Dat snap ik ook niet,” zei Jan. „In de zomer gebruiken wij helemaal geen stro. Wat Hoekstra er nu mee wil doen is mij een raadsel. Misschien kon hij deze partij voor een zacht prijsje krijgen.”

„Ik begrijp het al!” riep Kees. „Hoekstra gaat in stro handelen, dan kan hij extra verdienen. Vorige week klaagde hij tegen m'n vader dat het zo slecht ging met de boerderij. Hij zei: ,ik moet van 's morgens vroeg tot 's avonds laat ploeteren voor een droge boterham. Als ik niet meer inkomsten krijg, ga ik

op de fles!”

„Het kan best waar zijn,” zei Jan. „Er zijn meer boeren die het niet ruim hebben!”

De trouwe Kameleon had de praam met zo’n grote snelheid voortgeduwd dat ze de boerderij van Hoekstra al naderden tot grote verbazing van Jan. De praam werd aan een steiger vastgemaakt. Hoekstra kwam uit een schuur en riep: „De balen kunnen wel op de steiger liggen, Jan!”

„Hebt u geen hijswerktuig om mee te lossen?” vroeg Jan.

„Nee, maar ik kom je helpen!” zei Hoekstra. „Als wij samen de balen op de steiger gooien, kunnen de jongens ze misschien even verder rollen.”

„Maar wij komen hier alleen maar even dit zakje met bouten brengen!” riep Kees.

„Wij helpen wel, Hoekstra!” zei Hielke.

Hoekstra en Jan tilden de balen op de wal en de jongens rolden ze verder, zodat er genoeg ruimte bleef om te lossen. Alleen Kees was niet erg behulpzaam. Nieuwsgierig liep hij naar de boerderij maar Hoekstra riep hem terug.

„Hier blijven Kees! Mijn hond is niet te vertrouwen, hij heeft al eerder iemand gebeten!”

Kees kwam gauw terug. Hij was wel nieuwsgierig maar geen held. Het lossen ging vrij snel en spoedig lag de hele vracht op

de wal.

„Moet u ze nu alleen verder slepen?“ vroeg Jan, want hij wist dat Hoekstra geen knecht had.

„Dat is niet zo moeilijk,” zei Hoekstra. „Met een steekwagen rijd ik ze heel gemakkelijk het erf op.”

„Wat gaat u met dat stro doen?“ Vroeg Kees.

„Hetzelfde wat alle boeren ermee doen,” zei Hoekstra lachend. „Wij vlechten er hoeden van. Jij wil ook graag alles weten, hè Keesie? Kijk jongens, hier is een rijksdaalder voor de hulp en een rijksdaalder voor jou, Jan!”

„Dank u wel, Hoekstra,” zei Jan en Hielke riep: „Wij nemen geen geld aan. Geeft u het geld maar aan Jan. Hij heeft er hard voor moeten werken!”

Zo kreeg Jan twee rijksdaalders. Onze schippers voeren de praam weer terug naar de boerderij van Brandsma.

„Hebben jullie gezien dat de Isabel ook bij de boerderij van Hoekstra is geweest?“ vroeg Sietse. „Vorbij de boerderij dreven geen rietpollen meer!”

„Wat kwam die mijnheer hier dan doen?“ vroeg Louw.

„Misschien is de boerderij zijn eigendom,” zei Jan. „En moet Hoekstra hem huur betalen. Er zijn hier wel meer boerderijen het eigendom van rijke heren!”

Jan was reuze opgewekt.

„Ik heb een beste dag!” riep hij glunderend. „Jullie hebben mij geweldig geholpen. Brandsma zal er van opkijken dat ik zo vroeg terug ben!”

„Moeten we dan langzamer varen?” vroeg Sietse.

„Welnee!” zei Jan. „Ga maar gewoon door! Er ligt nog heel wat werk te wachten!”

Bij de boerderij van Brandsma werd de praam in de sloot naast de hooisluur vastgelegd. Op het erf stond Brandsma met een meisje dat een geitje vasthield aan een touw.

Dat meisje was Femke Reitsma, zij zat op school in dezelfde klas als de jongens.

„Zo Jan, heb jij hulp gehad?” vroeg Brandsma.

„Ja! Hele beste hulp!” riep Jan. „Die Kameleon is een geweldige boot!”

„Tja, daar staat hij voor bekend,” lachte Brandsma en dan vroeg hij: „Zeg jongens willen jullie deze jongedame en het geitje meenemen naar het dorp? Anders moet zij het hele eind lopen en dat is geen pretje met zo’n springerig jong diertje!”

„Kom maar aan boord, Femke!” riep Sietse. Louw en Kees hielpen haar voor in de Kameleon stappen. Het geitje werd stevig vastgebonden zodat het niet overboord kon springen en daarna vertrok de Kameleon naar het meer.

„Heb je dit geitje gekocht?“ vroeg Kees.

„Nee, ik kreeg het cadeau,” zei Femke. „Ik doe af en toe boodschappen voor mevrouw Brandsma.”

„Maar jullie hebben thuis al geiten,” zei Louw. „Mag je er dan nog wel meer hebben?”

„O ja. Er kon nog best een jong beestje bij!”

Ze naderden de stenen brug en daar stond veldwachter Zwart. Hij wenkte de jongens om even aan te leggen.

„Daar heb je het gedonder al,” zei Sietse. | „Wij hebben geen vergunning om vee te vervoeren. Dus dat wordt een boete.

We moeten het maar samen betalen!”

„Ik betaal niets!” riep Kees. „Want ik wist niet dat je daarvoor een vergunning moest hebben en het is ook niet mijn boot!”

De Kameleon gleed naar de kant en stopte bij Zwart.

„Ik betaal geen boete!” riep Kees. „De boot is niet van mij en ik wist niet dat je toestemming moest hebben voor het

vervoeren van een geit!”

Zwart keek hem verbaasd aan en vroeg dan bars: „Zeg Kees, jij wilt mij toch niet in de maling nemen, hè?”

Sietse proestte van het lachen en riep: „Hij is niet goed wijs, mijnheer Zwart!”

„Gemene schooier!” riep Kees kwaad. „Jij hebt mij dus voor de gek gehouden?”

„Ik vermoed van wel, Kees,” zei Zwart. „En hebben jullie een praam met balen stro weggebracht?”

„Jawel, mijnheer Zwart,” zei Hielke. „Dat stro was voor boer Hoekstra!”

„Juist,” zei Zwart. „Dat was alles wat ik van jullie wilde weten. Welbedankt jongens!”

„Tot uw dienst,” zei Sietse, ze voeren onder de brug door het meer op. Sietse gaf meer gas en de Kameleon begon sneller te varen.

„Zwart moet altijd alles weten,” momperde Kees. „Als de ene boer een vrachttje stro naar de andere brengt, staat hij al door z’n verrekijker te koekeloeren.”

„Ik denk dat Zwart het bij toeval zag,” zei Hielke. „Hij fietst geregeld naar de stenen brug en spiedt dan met z’n kijker de hele polder rond. En toen zag hij ons varen met de praam.”

„Maar hij moest toch wel even weten wat er in de praam zat,” zei Kees.

„Daarvoor is hij tenslotte veldwachter,” vond Louw.

De Kameleon naderde de brug bij het dorp en Femke riep verbaasd: „Nee maar, zijn we er nu al?”

„Ja Femke, als je had moeten lopen, was je nog niet halfweg geweest,” zei Hielke.

Ze voeren het boothuis binnen. Het geitje was de eerste die

uit de boot sprong en meteen begon het te grazen op het grasveldje.

„Dit is ijzerhoudend gras, Femke,” zei Sietse. „Daar krijgt het geitje stalen spieren van!”

Het dier gaf een onverwachte ruk aan het touw en Femke liet het uit haar handen glijpen. Gelukkig greep Louw het geitje bij de halsband voordat het er van door kon gaan.

„Zie je wel,” zei Sietse. „Nauwelijks heeft ze een paar happen gras gegeten of ze is al een stuk sterker.”

Femke lachte en trok het geitje mee.

„Zal ik meegaan, Femke?” bood Louw aan.

„Welnee, ik red het best,” zei Femke. „Nog wel bedankt jongens voor het boottochtje!”

Femke ging met het dartele geitje naar het dorp. Terwijl de jongens haar nakeken, stopte er een luxe auto bij hen. De bestuurder draaide een raampje open en vroeg: „Jongelui kunnen jullie mij vertellen hoe ik in de polder kom?”

„Dan moet u keren,” zei Hielke. „En terugrijden naar het meer. Daar gaat u linksaf in de richting van de grote windmolen. Die rijdt u voorbij tot u bij een stenen brug komt. Vlak voor de brug gaat u dan linksaf de polder in!”

„Fijn,” zei de man. „Wel bedankt. Dat is nogal gemakkelijk te vinden. Weten jullie toevallig ook waar de boerderij van

Hoekstra staat?”

„Als u langs de polderweg rijdt is het de vijfde boerderij,” zei Hielke.

„Nietwaar,” zei Kees. „Het is de zesde!”

De man lachte.

„Ik weet al genoeg, jongens,” zei hij. „Jullie worden hartelijk bedankt!”

Hij liet de auto keren en reed snel naar het meer en vervolgens over de polderdijk.

„Hè, wat stom!” riep Kees. „Ik had best met hem mee kunnen rijden naar huis. Dat ik daar niet aan gedacht heb!”

„’t Was een dure auto,” zei Sietse. „Daarin rijdt je als een vorst. Maar in de Kameleon voel je geen schokje. Kom jongens we gaan weer varen!”

Omdat het al vier uur was besloten ze nog eenmaal het meer rond te varen en dan naar huis te gaan. Eerst voeren ze naar rechts langs weilanden die bijna een halve meter hoger lagen dan het water in het meer. Langs de oever stonden kampeertenten. Iemand had z’n motorboot met de scherpe voorsteven in de wal gestuurd en daarover maakte de eigenaar van het weiland zich kwaad.

„Als iedereen zo doet brokkelt mijn land steeds verder af! Hoepel maar gauw op met je boot of ik roep de politie!”

Sietse had de Kameleon gestopt om te kijken hoe deze ruzie af zou lopen. De stuurman van de motorboot begreep wel dat hij een fout had gemaakt en hij liet z'n boot achteruit varen. Hij verdween naar de andere kant van het meer.

„Die man is een natuurvernieler,” zei Sietse.

„Maar jij stuurt de Kameleon ook wel met de boeg tegen de wal?” riep Kees.

„Nietwaar!” riep Sietse. „Ik laat de steven op de wal lopen en dat is heel waf anders dan met een scherpe boeg in de wal te boren! Onze boot vernielt niets, maar die boot maakte een diepe inham en vernielde de begroeiing!”

Ze voeren verder langs het eiland naar de ingang van het kanaal, waar ze even een kijkje namen in het dorp dat aan het kanaal lag. Bij een hotel zagen ze de Isabel liggen. Voor een raam in het hotel zaten de mijnheer en z'n vrouw te eten.

Toen Kees dat zag wilde hij meteen terug naar huis. De Kameleon voer weer over het meer naar het Paviljoen. Daar stonden twee jongemannen op de steiger een zeilboot te bewonderen. Plotseling stapten ze in de boot, wierpen het touw los en duwden het vaartuig van de wal.

„Hé daar! Hier met mijn boot!” riep een mijnheer die op het terras zat en haastig naar de steiger kwam lopen, gevolgd door z'n vrouw.

Onze schippers die juist voorbij voeren, begrepen dat de jongemannen er met andermans boot vandoor wilden gaan. „Kom hier!” riep de eigenaar en hij stampte van woede op de planken van de steiger. Maar hij was machteloos want de beide boosdoeners dreven reeds tien meter uit de wal en begonnen het zeil te hijsen.

„We komen zo terug!” riep de een. „We gaan even een klein rondje maken!”

„Ze gaan er vandoor zonder af te rekenen!” riep een kelner. „Ik bel de politie!”

Intussen keerde Sietse de Kameleon en voer naar de zeilboot. De beide jongelui waren zo druk bezig met allerlei touwen dat ze de Kameleon pas zagen toen die hun boot met een fikse duw terug dreef naar de steiger. Daar stonden vele gasten hen op te wachten.

Nauwelijks stootte de boot tegen de steiger of wel vijf mannen grepen de boosdoeners.

„Doen jullie niet zo mal!” riep het tweetal. „Wij zijn geen dieven! We wilden alleen maar even een rondje zeilen!”

„En wanneer betalen jullie de consumptie?” vroeg de kelner.

„Alstublieft en laat maar zitten,” zei de ene jongeman en hij gaf een briefje van tien gulden.

De kelner ontving zeker een royale fooi want hij stond even

sprakeloos, en zei toen: „’t Is in orde heren! Maar blijf in ’t vervolg wel van andermans spullen af!”

„Het ging om een weddenschap,” vertelde de ene jongeman.

„M’n vriend beweerde dat hij kans zag om rond het eiland te zeilen voordat iemand het kon verhinderen. Maar hij had niet op de jongens met hun motorboot gerekend!”

Het bleek dat de jongemannen studenten waren die een stunt wilden uithalen en nadat zij hun verontschuldiging aan de eigenaar van de zeilboot hadden aangeboden was de onenigheid gauw opgelost.

„Studenten bedenken altijd rare grappen,” zei Sietse, toen ze verder voeren naar de Woudaap.

Daar ging Kees aan wal.

„Tot morgen!” riep hij en verdween haastig in de molen.

„Kees heeft trek!” zei Sietse. „Hij zal niet nee zeggen tegen een boterham!”

„Ik ook niet,” zei Hielke. „Laten we maar gauw naar huis gaan.”

En zo voer de Kameleon op volle snelheid terug naar het boothuis waar hij veilig werd opgeborgen.

Louw holde de Dorpsstraat in en Hielke en Sietse gingen in huis, waar hun ouders al zaten te wachten.

„Hebben jullie de bouten bij Hoekstra afgeleverd?” vroeg

Klinkhamer.

„Jawel vader en ook een praam vol stro,” vertelde Hielke.

„Jan, de knecht van Brandsma moest de praam erheen brengen en toen hebben wij hem geholpen!”

„En we hebben een geitje voor Femke Reitsma vervoerd,” zei Sietse. „En een paar studenten tegengehouden die er met een zeilboot vandoor wilden gaan!”

„Tjonge, hoor je dat moeder?” riep Klinkhamer. „Onze!”

„Dat komt doordat onze boot zo snel is,” zei Hielke.

„Daardoor zijn wij steeds overal en dus zien wij ook van alles.”

„Ja, ja, als jullie die boot ook niet hadden, waren jullie nergens!” zei Klinkhamer...

HOOFDSTUK III

Cor komt logeren

De volgende morgen was de familie net klaar met het ontbijt toen er een jongen op bezoek kwam. Aarzelend bleef hij op de drempel van de kamerdeur staan en vroeg beleefd: „Mag ik verder komen?”

„Ha, daar heb je Cor!” riep Klinkhamer. „Ik dacht dat jij ons al lang vergeten was. We hebben je een hele tijd niet gezien!” „Dat is waar, mijnheer Klinkhamer. Ik ben twee zomers met m’n ouders op vakantie geweest in het buitenland. Een keer naar Spanje en een keer naar Oostenrijk. Dit jaar gaan m’n ouders weer naar Spanje, maar ik blijf liever hier. Ik heb Spanje al gezien, het is er erg mooi en warm, maar hier beleef ik altijd meer leuke dingen en daarom blijf ik bij m’n tante logeren!”

„Die Cor,” lachte Klinkhamer. „Hij vindt het in Friesland leuker dan in Spanje, Laten we hopen dat je hier weer een prettige vakantie mag beleven!”

„Dat hoop ik ook, mijnheer Klinkhamer! En ik wil weer erg graag met de Kameleon uit varen.”

„De Kameleon vaart niet meer,” zei Sietse.

„Wat? Is de boot stuk?” riep Cor verschrikt.

„De motor doet het niet,” zei Sietse. „Ze wil met een lege tank niet draaien!”

„Is de tank leeg?” vroeg Klinkhamer. „Dan zal ik jullie benzine geven, want ik moet er niet aan denken wat er allemaal gaat gebeuren, als jullie hier bij huis blijven rondhangen. Kom maar mee!”

Ze volgden Klinkhamer naar de smederij waar juist Gerben binnenstapte.

„Hé!” riep Gerben. „Een nieuwe gast? Hij lijkt precies op de jongen die vroeger hiernaast bij de familie Bleeker kwam logeren. Hij heette Cor, geloof ik!”

„Doe niet zo gek, Gerben!” lachte Cor. „Jij weet best dat ik Cor ben!”

„Warempel! Jij bent het!” zei Gerben. „Geef me de vijf!” Gerben stak Cor een hand toe en Cor legde zijn hand erin maar riep dan luid: „Au! Au!”

De handdruk van Gerben was wat al te stevig.

„Is dat de gewoonte in de stad?” vroeg Gerben. „Begroeten de mensen daar elkaar met au, au?”

„Jij bent nog steeds dezelfde grappenmaker!” riep Cor.

„Over grappenmakers gesproken,” zei Gerben, „u zult het

niet willen geloven Klinkhamer, maar ik heb me gisteren bijna ziek gelachen om Klaver, u weet wel, de naturist, die op de boerderij kampeert. Hij kookte soep, nou ja, het moest voor soep doorgaan maar het was een brouwsel van zeewier en nog meer bizarre toestanden. En als klap op de vuurpijl deed hij er een liter zeewater bij. Ik gruwde ervan toen hij dat soepje ging eten. „Dat het u wel become,” zei ik, maar het bekwam hem slecht! Want nog geen kwartier later zat hij in het perscentrum en daar holde hij om de tien minuten heen! Hij was razend omdat ik dubbel lag van het lachen. Je kunt maar beter gewoon eten, geloof ik!”

„Dat geloof ik ook,” zei Klinkhamer.

„Het perscentrum, waar is dat?” vroeg Cor.

„Dat is een too-ie-let,” zei Gerben.

„Hij bedoelt het toilet, de W.C.,” riep Sietse.

„O, was het weer een grapje?” begreep Cor.

„Om de drommel niet!” riep Gerben. „Het is de zuivere waarheid! Die mijnheer Klaver is bezig zichzelf te vergiftigen. Als hij zo doorgaat, zie ik hem nog tussen de koeien grazen in de wei!”

Mevrouw Bleeker, de tante van Cor, kwam in de smederij.

„Goedemôge heren,” zei ze. „Zeg Cor, voordat jij in de boot gaat varen, moet je eerst even een overall kopen. Hier is

geld!”

„Goed zo, buurvrouw,” zei Klinkhamer. „Dat is heel verstandig!”

„Al doende leert men,” zei Gerben.

„Inderdaad,” zei mevrouw. „De ervaring heeft me geleerd om Cor geen nette kleren aan te trekken als hij hier op vakantie is. Vergeet je de overall niet, Cor?”

Cor beloofde meteen naar de winkel van Rinsma te gaan en tante verliet de smederij.

„We varen wel even naar het dorp,” zei Sietse.

„Dat kan niet,” zei Hielke. „Cor mag met z’n mooie kleren niet in de boot. Laten we naar het dorp wandelen, misschien zien we Louw nog!”

„Mij best,” zei Sietse. Met z’n drieën gingen ze op weg naar het Raadhuisplein waar de manufacturenwinkel van Rinsma stond. Op het plein kwamen ze Louw tegen. Louw keek verrast naar Cor en begroette hem hartelijk.

„Ai,” riep Cor. „Jij bent een stuk dikker geworden Louw!”

„Ja, ik doe m’n best om net zo dik en sterk te worden als Hielke en Sietse,” zei Louw lachend en dan vroeg hij waar de vrienden heengingen.

„Naar Rinsma,” zei Cor. „Dit tengere stadsjongetje gaat een overall kopen!”

Ze stonden nu voor de winkel en Sietse opende de deur. Het hele stel ging naar binnen. Achter in de winkel stond Rinsma met veldwachter Zwart te praten. Zwart schreef iets in z'n boekje en zei: „We zullen onze best doen, Rinsma. U hoort nog wel van mij!”

Zwart verliet de winkel en Rinsma vroeg aan de jongens wat er van hun dienst was.

„Ik wou graag een overall kopen,” zei Cor.

Rinsma nam een overall uit één van de vakken langs de wand en zei: „Pas deze maar even voor de maat!”

De overall paste goed.

„Dat dacht ik wel,” zei Rinsma. „Het is dezelfde maat als Hielke en Sietse dragen.”

„Maar zij zijn veel dikker!” riep Cor verwonderd.

„Dat kun je ook wel zien,” zei Rinsma. „Hun overalls zitten ook niet zo ruim!”

Cor trok z'n jasje aan en betaalde.

„Zeg jongens,” zei Rinsma. „Als jullie toevallig ergens een etalagepop vinden, dan is die van mij! Willen jullie haar dan terugbrengen?”

„Een etalagepop? Heeft u die verloren?” vroeg Hielke.

„Welnee! Die is geroofd! Vannacht is er hier achter in het magazijntje ingebroken en er is alleen een etalagepop

ontvreemd terwijl er genoeg textiel lag dat veel meer waarde had!”

„Dan gaat het zeker om een grap,” zei Sietse. „Het is vast een studentenstreek, de heren zullen er wel iemand een poets mee willen bakken.”

„Dat denkt Zwart ook, maar het neemt niet weg dat er bij mij ingebroken is en dus heeft de politie de zaak in onderzoek!”

„Als wij iets ontdekken zullen wij u waarschuwen,” beloofden de jongens en dan wandelden zij terug naar de smederij. Cor ging naar z’n tante om z’n nette pak te verwisselen voor de overall en toen hij bij z’n vrienden terugkwam, had Sietse de tank van de Kameleon reeds gevuld. De jongens konden weer varen. Cor begon te zingen: „Hoera, we gaan het water op! Hoezee, hoezee wie gaat er met ons mee...”

„Cor is dronken van vreugde,” grijnsde Louw.

„Ja jongens, ik ben reuze blij dat ik weer op het meer mag varen! Kijk toch eens hoe gezellig het is! Al die kleurige boten vol bruine mensen. Werkelijk! Ik vind het hier geweldig!”

„We gaan Kees vertellen dat jij er bent, Cor,” zei Sietse en hij stuurde de Kameleon naar de Woudaap.

Kees had hen al zien aankomen en stond te wachten.

„Kijk eens, wie wij aan boord hebben!” riep Louw.

„Dat wist ik al!” zei Kees.

„Dat bestaat niet!” riep Cor. „Ik ben hier vanmorgen pas gekomen!”

„Gerben heeft het me verteld,” zei Kees. „Hij zei tegen mij: ‚Als jij nog een plaatsje in de Kameleon wilt hebben, mag je wel gauw naar de smederij gaan, want Cor is er ook en die is zó dik geworden dat hij wel drie zitplaatsen nodig heeft!’ Maar daar klopt niks van want Cor is nog dezelfde staak die hij altijd al was!”

„Wacht maar!” riep Cor. „Over een paar weekjes ben ik een dubbele staak!”

Kees kwam aan boord en de Kameleon voer verder.

Cor moest aan Kees vertellen hoe het in Spanje was en toen Kees hoorde dat iedereen daar op ezeltes kon rijden, zat hij peinzend voor zich uit te staren en zei: „Wij zouden ook wel mensen op ezeltes langs de polderdijk kunnen laten rijden, er is misschien flink wat mee te verdienen.”

„Welnee jô!” riep Sietse. „Alleen een paar zomermaanden zou je iets kunnen verdienen, maar de ezeltes moeten het hele jaar voer hebben en dat kost dan meer dan ze verdienen!”

„Hm, misschien heb je wel gelijk,” zei Kees.

„Kijk jongens!” riep Louw. „Daar varen de twee studenten die gisteren een zeilboot wilden kapen!” Een kleine zeilboot voer

voor de Kameleon uit. Sietse gaf de motor meer gas en haalde de zeilboot in.

„Die hebben ze gehuurd bij de werf aan de overkant van het meer,” zei Hielke.

Op de achtersteven las hij — Jachtwerf Idzenga no. 5 —

„Het zijn geen beste zeilers,” zei Kees. „Ze laten het zeil veel te ver uitstaan!”

De Kameleon voer de studenten voorbij en keerde dan terug.

„Wat ga je doen?” vroeg Hielke aan z’n broer.

„Ik geloof dat die twee naar de poldervaart gaan,” zei Sietse.

„Als dat zo is, volg ik ze om te kijken wat ze daar uitvoeren.”

„Ze hadden de etalagepop niet aan boord,” zei Louw. „Ik heb er expres op gelet!”

„Misschien hebben zij hem in de polder verstopt en gaan ze hem nu halen,” zei Cor. „Welke etalagepop?” vroeg Kees.

De vrienden vertelden wat ze van Rinsma hadden gehoord en Kees was er meteen van overtuigd dat de studenten de daders waren.

„Dat kun je maar niet zomaar beweren,” zei Hielke. „Er is nog helemaal geen bewijs voor.”

„Als die twee de poldervaart in willen,” zei Sietse, „zullen ze nu toch de mast moeten strijken voor de brug!”

„Misschien denken ze, dat de mast er wel onderdoor kan,”

zei Louw.

„Dat zou toch wel erg dom zijn,” zei Cor.

„Er zijn genoeg domme studenten!” riep Sietse. „Kijk nu gaat het gebeuren!”

Hoewel het een kleine zeilboot was met een korte mast, bleek de mast toch twintig centimeter hoger te zijn dan de doorgang onder de brug en dus volgde er een botsing. De mast brak in tweeën en de studenten werden onder de tuigage bedolven. Maar ze kropen er vlug onderuit terwijl hun boot onder de brug door dreef. De Kameleon volgde hen.

„Jullie hebben geluk gehad!” riep Sietse. „Als de mast niet was gebroken, was de boot vol water gelopen!”

„Hoe kom je daarbij?” vroeg een van de studenten verwonderd.

„Wel,” zei Sietse. „De boot bleef dóórvaren en als de brug de top van de mast had tegengehouden zou de boeg omhoog zijn getrokken en de achterstevén onder water!”

„Drommels, dan hebben we geluk gehad, Wim!” zei de andere student. „Want de elektrische gitaar kan niet tegen water.”

„Oei Henk, waar is de gitaar?” riep Wim. Hij rukte het zeil aan de kant en zag dan de koffer met de gitaar ongeschonden op de bodem staan. Een stuk van de mast lag er vlak naast!

„We hebben alweer geluk gehad!” riep Wim. „Als dat stuk mast op de koffer was gevallen, hadden we ‚dag gitaar’ kunnen zeggen. Maar hoe varen wij nu verder?”

„Misschien willen de jongens ons helpen?” vroeg Henk.

„Waar moeten jullie heen?” vroeg Hielke.

„Naar een boerderij achter in de polder!” zei Wim.

„Goed,” zei Sietse. „Wij brengen jullie er heen!”

De Kameleon werd achter de zeilboot vastgemaakt en begon haar door de vaart te duwen. Omdat de studenten niet hoefden te sturen want daar zorgde Sietse voor, begonnen zij

de zeilen en de resten van de mast netjes op te bergen. Intussen voeren de boten langs de boerderijen maar de boerderij waar de heren moesten zijn, was er nog steeds niet bij. De studenten kenden de naam niet van de boer maar zij konden wel de boerderij ergens aan herkennen.

„Waaraan?” vroeg Kees.

„Aan het model!” was het antwoord.

Ze naderden tenslotte de boerderij van Hoekstra waar het motorjacht de Isabel uit Arnhem voor de wal lag.

„Ha!” riep Henk. „Mijnheer Oosterhuis is er al! Hij kan ons mooi mee terug nemen!”

„Dus, bij deze boerderij moeten jullie zijn?” begreep Sietse en hij stuurde de zeilboot achter het motorjacht naar de wal. De heren legden hun boot vast en Wim vroeg hoeveel zij de jongens schuldig waren. Zoals gewoonlijk wilden onze vrienden geen beloning aannemen. Henk liep met de gitaar naar de boerderij en Kees sprong op de wal. Hij wilde hem achterna lopen.

„Gaan jullie muziek maken?” vroeg Kees. „Mogen wij even luisteren?”

Louw ging ook al aan wal maar daar kwam Hoekstra en riep: „Hier geen jongens op het erf! Ophoepelen of ik laat de hond los!”

„Kom Kees!” zei Sietse. „We gaan terug!”

Louw en Kees gingen weer aan boord en de Kameleon voer terug naar het meer.

„Wat daar bij Hoekstra allemaal gebeurt, snap ik niet,” zei Kees. „Die studenten gaan daar vast muziek maken. Of zou Hoekstra vijftig jaar getrouwd zijn en vieren ze nu feest?”

„Dat viert iedereen wel eens,” zei Sietse. Op het meer koersten ze tussen de zeilboten door en ze keken heel verbaasd toen ze vanachter het eiland iets vreemds te voorschijn zagen komen. Het was wit van kleur en rond en het werd steeds langer. Toen er ongeveer een stuk van vijf meter zichtbaar was geworden verscheen er een bootje met een aanhangmotor en dat gaf de oplossing van het verschijnsel! Twee mannen vervoerden op dat bootje een dikke plastic buis van twaalf meter lengte.

„Een kanonneerboot!” riep Louw lachend.

Het was een komisch gezicht, zo’n klein bootje met zo’n lange buis. De mannen moesten af en toe luid roepen: „Hé! Kijk uit!” want sommige zeilboten scheerden rakelings langs de uiteinden van de buis. Er naderde een groot vrachtschip en dat was voor Sietse aanleiding om de mannen te volgen. Achter het grote schip rolden hoge hekgolven mee en toen

het kleine bootje daarin terecht kwam, begon het zo op en neer te dansen dat de buis met het uiteinde op het water sloeg. Het gevolg was dat er een touw knapte en de buis overboord dreigde te rollen. De ene man greep haar vast maar kon niet verhinderen dat de buis een heel stuk naar achteren gleed. Hij riep kwaad tegen z'n maat: „Zet de motor af! Stomme koe! En help een handje!”

„Jij bent zelf een stomme koe!” riep de ander. „Het was jouw idee om de buis mee te nemen!”

De Kameleon bereikte het achterstuk van de buis dat reeds te water lag. Louw en Kees tilden de buis voor op de Kameleon. Maar toen glipte het gladde, ronde ding uit de handen van de ene man en viel naast het bootje te water.

„Stomme, stomme koe!” riep hij reuze kwaad. „Waarom kwam je niet eerder helpen?”

De buis begon te zinken maar de man die voor een niet al te pientere koe was uitgescholden, wist met een boothaak het uiteinde weer omhoog te trekken. Hij liet het water uit de buis lopen en trok haar aan boord.

„Zo!” zei hij. „En bind haar nu goed vast! Als de jongens even willen helpen, varen wij naar de wal. En jij scheldt mij niet langer uit voor stomme koe, want dat neem ik niet meer!”

Onze vrienden waren natuurlijk wel bereid om even te

helpen en zo volgde de Kameleon het bootje naar de polderdijk. De buis lag netjes van boot tot boot en werd nog eenmaal bedreigd door een zeilboot die er tegenaan zou varen. Maar Sietse liet de hoorn luid toeteren en hierdoor gewaarschuwd liet de stuurman z'n zeilboot tijdig keren. Bij de polderdijk werd aangelegd. De twee mannen tilden het uiteinde van de buis op de wal en de jongens deden hetzelfde met het andere einde.

„Wel bedankt, jongens,” riep de ene man. „Wat ben ik jullie schuldig?”

„Helemaal niets!” riep Hielke lachend.

Sietse, die soms van die vreemde invallen had, riep zachtjes door de buis: „Niets, stomme koe!”

Hij dacht dat het aan het andere einde van de buis toch niet verstaan kon worden, maar de ene man verstond het duidelijk en dacht dat z'n vriend hem weer uitschold.

„Nu is de maat vol!” riep hij. „Ik neem het niet langer!”

Hij begon te boksen en het gevolg was dat het tweetal vechtend in het gras rolde. Op de dijk naderde veldwachter Zwart.

„Hé daar!” riep hij. „Wat moet dat?!”

De mannen stopten het gevecht.

„We waren even aan het worstelen,” riep de ene.

„We hebben hier een lange plastic buis gelost,” zei de andere.

„En blijft die buis hier liggen?” vroeg Zwart.

„Welnee veldwachter, wij gaan onze fietsen halen en brengen de buis dan naar huis.”

„Juist,” zei Zwart.

Hij keek nog even hoe de mannen met hun bootje naar het dorp vertrokken en fietste dan weer verder.

„Die mannen begonnen zomaar te vechten,” zei Kees. „Dat vond ik wel vreemd!”

„Ja,” zei Sietse. „Waarom ze dat deden is mij een raadsel!” Maar hij wist het drommels goed.

„Die mannen zijn bezig een oud huisje aan de andere kant van het dorp te vernieuwen,” wist Louw. „De buis gebruiken ze zeker voor de riolering.”

Vanaf het dorp kwam een praam onder de brug door, het meer opvaren. De schipper was Gerben die een vracht trottoirtegels vervoerde.

„Hallo jongens!” riep Gerben. „Komen jullie even helpen?” Sietse stuurde de Kameleon achter de praam en Gerben trok de vaarboom binnen boord.

De Kameleon zorgde er verder voor dat de praam naar de boerderij werd gevaren.

„Wat zijn dat dikke tegels, Gerben,” zei Kees. „Waarvoor ga je die gebruiken?”

„Die metsel ik in de douchecel en boven het aanrecht in de keuken,” zei Gerben.

„Dat zou een fraai gezicht zijn!” riep Cor lachend.

„Moet er een terras aangelegd worden?” vroeg Hielke.

„Ja,” zei Gerben. „Rond het huisje van Klaver, dan kan hij er op zitten zonnebaden. Nee jongens, voor een terrasje gebruik je tegels van vijf centimeter dik en deze zijn tien centimeter.

Wij leggen ze tussen de schuur en de wagenloods want er kunnen best wagens overheen rijden. Ik kreeg ze voor een zacht prijsje bij de boterfabriek want daar worden grote betonnen platen gelegd. Ik kon ook een roestvrij stalen kuip meenemen maar die was me te zwaar.”

„Waarvoor wou je die kuip gebruiken?” vroeg Sietse.

„Als badkuip voor de varkens,” zei Gerben. „Nee hoor, dat is onzin, maar ik zou haar in het weiland kunnen zetten als drinkbak voor de koeien. Het gebeurt wel dat zij ’s zomers bijna geen water in de sloten vinden.”

„Maar als zo’n kuip midden in het weiland staat, hoe krijg je er dan drinkwater in?” vroeg Cor.

„Daarvoor hebben wij een tankwagen, Cor. Die vullen wij met een slang op de waterleiding en rijden haar dan met de traktor

het weiland in. Of dacht jij dat wij het water er met emmertjes heen droegen?”

„Dat zou wel een beetje te lang duren,” zei Cor. „Maar ik wist niet dat jullie een tankwagen hadden.”

„Wij hebben van alles!” riep Gerben. „Wij zijn een gemechaniseerd agrarisch bedrijf waar vele boeren komen kijken om van ons te leren. Ik heb al heel veel demonstraties gegeven! Als goed burger moet je je kennis uitdragen! Ook anderen moeten er van kunnen profiteren!”

„Mijnheer Gerben, leraar in het mest strooien, grasmaaien en hooiharken!” riep Sietse. „Maar één ding heb je niet! Je hebt geen gemotoriseerd vaartuig en daarom moeten wij steeds de praam duwen!”

„Jullie moeten toch ook wat te doen hebben?” zei Gerben. „Zodra wij de Hovercraft krijgen, heb ik jullie hulp niet meer nodig!”

Ze bereikten intussen de boerderij en de praam werd aan de steiger vastgelegd. De tegels moesten nu vanuit de praam ongeveer zestig centimeter omhoog getild worden op de steiger. Maar dat was zwaar werk want iedere tegel had een flink gewicht.

„Jongens,” zei Gerben. „Ik zet de tegels wel op de steiger, willen jullie ze dan op de platte wagen laden?” Dat vonden ze

best en zo hielpen ze Gerben totdat alle tegels uit de praam op de wagen waren gestapeld.

„Vroeger woonde in ons dorp Sake Boonstra,” vertelde Gerben. „Hij had reuze lange armen, daarom noemde iedereen hem Sake met de apenarmen. Hij zou deze tegels gemakkelijk alleen hebben kunnen lossen, want als hij op de steiger zou staan, zou hij zonder zich te bukken, met z’n handen tot op de bodem van de praam reiken. Wanneer er ergens nieuwe pannen op een dak gelegd moesten worden, vroeg men de hulp van Sake. Hij ging dan in de dakgoot staan, greep met z’n lange armen de pannen van de grond en reikte ze de mannen aan die op de nok van het dak zaten. Maar z’n beroep was glazenwasser. Met zijn lange armen had hij bijna nooit een ladder nodig. Hij kon vanaf de grond de ramen van de bovenverdieping zelfs schoon maken. Maar door steeds ver met z’n handen te reiken werden de armen langer en langer. Als hij door het dorp liep sleepten z’n handen achter hem aan over de grond. Daarom duwde hij in het vervolg een karretje voor zich uit, dan konden z’n handen daar op rusten. Het was voor de dominee wel even wennen toen Sake op een zondag met z’n karretje de kerk binnenreed, maar tja, nood breekt wet nietwaar?”

Cor lachte luid.

„O, o!” riep hij. „Jij bent nog steeds dezelfde grote fantast, Gerben!”

„Geloof je het dan niet?” vroeg Gerben verontwaardigd. „Het is allemaal waar gebeurd!”

„Natuurlijk!” riepen de jongens in koor.

„Juist!” zei Gerben. „Nu kennen we elkaar weer!”

Hij bedankte de vrienden voor de hulp en zei: „Ik ga eerst de inwendige mens versterken! Tot ziens!”

Het was bijna twaalf uur en dus voeren de jongens snel naar huis. Bij de Woudaap werd aangelegd om Kees te laten uitstappen. Dijkstra stond naar de grasberm langs de dijk te turen.

„Heeft u iets verloren, Dijkstra?” vroeg Sietse.

„Welnee,” zei Dijkstra. „Ik kijk naar het gras. Het moet nodig weer gemaaid worden!”

„Ik weet wat, vader!” riep Kees. „We kopen een paar ezeltjes! Die kunnen dan gratis gras eten en overdag laten wij er vakantiegangers op rijden en kunnen we een lekker centje verdienen!”

„Nee maar!” riep Dijkstra verbaasd. „Waarom zou ik ezels kopen? Ik heb jou toch? En aan die ene ezel heb ik al meer dan genoeg! En nu maar gauw in huis want moeder wacht met het eten! Of wilde je liever langs de berm grazen?”

Kees keek kwaad. Met z'n vader viel beslist niet te praten en daarom ging hij maar gauw naar binnen.
Z'n vrienden voeren lachend naar huis.

HOOFDSTUK IV

De Kletsmajoor

's Middags kon Cor aan Klinkhamer vertellen dat hij die morgen al weer meer beleefd had dan thuis in een week.

„Dat gaat goed, Cor,” zei Klinkhamer. „Als jullie maar geen kattekwaad uithalen!”

Op dat moment kwam Reitsma, de eigenaar van wat geiten, de werkplaats binnen.

„Klinkhamer,” zei hij. „Ik loop met een plan rond waarvan ik nog niet zeker weet of ik het wel of niet zal doen. Klaver, die bij Jellema op de boerderij kampeert, zei tegen mij: ‚U moet geitekaas gaan maken! Daar is goed aan te verdienen en er is bijna geen concurrentie.’ Maar tjja, dan moet ik meer geiten hebben en zou ik ook een stukje weiland moeten kopen. Er ligt achter m’n huis een stuk dat ik al een paar jaar in gebruik heb, maar nu waren er een paar heren die het willen kopen om er huizen op te bouwen. Die heren hebben meer geld dan ik en nu vrees ik dat ik dat land kwijtraak!”

„Van wie is die grond?” vroeg Klinkhamer.

„Van mijnheer Siegerdsma,” zei Reitsma.

„Wat is van mijnheer Siegerdsma?“ klonk de vraag van Gerben, die juist de smederij binnenkwam.

„Dat stukje grond waarop mijn geiten grazen,” zei Reitsma.

„Maar ik zal het wel kwijtraken want een paar heren willen er huizen bouwen.”

„Vraag dan aan Siegerdsma of u het mag kopen,” raadde Gerben hem aan. „En vraag het hem dan wel meteen voor het te laat is. Siegerdsma komt hierheen met z’n fiets!”

Sietse wilde naar buiten gaan om te kijken of het wel waar was wat Gerben beweerde, maar in de deuropening botste hij bijna tegen de oude mijnheer op die met z’n fiets naar binnenkwam.

„Goedemiddag heren,” zei Siegerdsma. „M’n voorband loopt leeg Klinkhamer! Heeft u even tijd om er naar te kijken?”

Maar Klinkhamer hoefde niet te kijken, want Sietse schroefde reeds het ventiel los en zag dat het rubber slangetje stuk was.

„Ik heb het lek al!” riep Sietse en hij ging een nieuw stukje ventiel halen uit het magazijntje.

„Uw zoons zijn beste helpers, Klinkhamer,” zei Siegerdsma goedkeurend.

„Zegt u dat wel,” zei Klinkhamer. „Ik hoop dat zij later goede vaklui worden!”

Toen duwde Gerben Reitsma naar voren en zei: „Toe, vraag

het hem nu! Je bent nu in de gelegenheid! Morgen is het misschien te laat!”

Mijnheer Siegerdsma keek verwonderd van Gerben naar Reitsma en vroeg: „Wilde u mij iets vragen, Reitsma?”

Maar voordat Reitsma iets kon zeggen, riep Gerben:

„Reitsma wil dat stukje weiland waar z’n geiten in lopen graag van u kopen. Hij is bang dat het anders bestemd wordt voor woningbouw.”

„Ja, ziet u, mijnheer Siegerdsma,” zei Reitsma, „ik heb het plan om geitekaas te gaan maken, maar daarvoor moet ik meer geiten nemen. En dan heb ik zo’n stukje weiland hard nodig!”

„Geitekaas maken?” vroeg mijnheer Siegerdsma verbaasd:

„Maar dat is geen gek idee! Geitekaas is reuze gezond en er is niet veel van in de handel. Ik wil graag af en toe een kaasje van u kopen.”

„En kan ik dat stukje weiland dan van u kopen?” vroeg Reitsma.

„Tja,” zei Siegerdsma lachend. „Ik was inderdaad met enige heren in onderhandeling, maar ik zal hun zeggen dat de verkoop niet doorgaat! U krijgt van mij de kans om te bewijzen dat u geitekaas kunt maken. Later spreken we wel over de verkoop van het land!”

„Maar dat is geweldig van u!” riep Reitsma verheugd. „U wordt reuze bedankt!”

„Uw fiets is klaar, mijnheer Siegerdsma,” zei Sietse.

„Aha, dat is gauw gedaan, Sietse. Wat ben ik je schuldig?” Klinkhamer beduidde Sietse door met z’n hoofd nee te schudden, dat de reparatie niets kostte.

Sietse begreep het best, maar toch zei hij: „Dat is vijf cent voor het stukje ventiel en vijf cent arbeidsloon, dat maakt samen een dubbeltje.”

„Welnee!” riep Klinkhamer. „Het is gratis, mijnheer Siegerdsma!”

„Ik ben het niet met u eens,” zei Siegerdsma. „Sietse heeft gelijk. Hij zal een goed zakenman worden. Maar hij vergeet er nog de premies bij te rekenen van de ziektewet, de ongevallenwet, werklozenwet, de weduwen- en wezenwet en diverse premies die er nog meer zijn. Dus Sietse, geef ik een kwartje, dan geloof ik dat het wel genoeg is.”

„Ja, het klopt!” zei Sietse, „Want ik vergat nog de B.T.W. belasting.”

Dat vond mijnheer Siegerdsma zo grappig dat hij lachend de smederij verliet.

„Goed gedaan, Sietse!” riep Gerben. „Jij hebt Siegerdsma aan het lachen gemaakt, dat kunnen niet veel mensen je nadoen!”

„En gelukkig mag ik het weiland hebben,” zei Reitsma. „Nu ga ik meer geiten kopen en een kuip om er kaas in te bereiden!”

„Er staat een prachtkuip achter de boterfabriek,” zei Gerben. „Die mag u gratis meenemen! De jongens zullen u wel willen helpen.”

„Wel ja,” zei Hielke. „Wij helpen graag!”

Voor de smederij stopte een auto, waaruit twee heren stapten. „Dat zijn de lui, die het land wilden kopen voor huizenbouw!” zei Reitsma.

De heren kwamen de werkplaats binnen en vroegen: „Is mijnheer Siegerdsma hier niet? Weten jullie ook waar hij naar toegegaan is?”

„Ik denk naar de stad!” zei Gerben, hoewel hij wist dat Siegerdsma de andere kant was uitgefietst.

Gerben vervolgde: „Mijnheer Siegerdsma heeft verteld dat u z’n weiland wilde kopen, maar er kunnen geen huizen gebouwd worden want er komt een hoge mast van het elektriciteitsnet te staan. Door de hele polder komt een rij masten.”

„Daar was ons niets van bekend,” zeiden de heren licht geschrokken.

„Mijnheer Siegerdsma heeft het pas een uur geleden

gehoord,” zei Gerben „’t Is wel jammer. De polder wordt er niet mooier door!”

„Gelukkig dat we het nu weten,” zei een van de heren. „We hebben nu geen belangstelling meer voor dat stuk land. U wordt bedankt voor de inlichtingen!”

De heren stapten in de auto en verdwenen.

„Als het waar is dat er hoge masten in de polder komen, mogen wij wel gaan protesteren,” zei Klinkhamer. „Wanneer je alles goedvindt, krijg je de gekste dingen.”

„Ik noem het natuurbederf, al die masten,” zei Reitsma.

„Maar zover is het nog niet,” zei Gerben. „Want ik weet van niets! Ik heb het alleen maar gezegd om die heren af te schrikken!”

„Jij bent ook een mooie!” riep Klinkhamer. „Jij zou met je fantasie het hele dorp in rep en roer kunnen brengen!”

„Maar dank zij mijn fantasie willen die heren het land niet meer kopen!” riep Gerben. „O, zo! En daar ging het toch maar om! Tot ziens, vrienden!”

Gerben fietste fluitend naar de boerderij en Reitsma zei:

„Hoe bedenkt die Gerben dat zo gauw, Klinkhamer? Ik was nooit op de gedachte gekomen om zoiets te zeggen!”

„Tja,” lachte Klinkhamer. „Het was wel afdoende want die heren vertrokken meteen! Maar wij moeten er wel voor

zorgen dat dit praatje niet verder gaat. Anders gaan allerlei mensen zich ermee bemoeien en wie weet beginnen ze dan akties tegen iets waar niets van waar is. Dus jongens mondje dicht!”

Onze vrienden begrepen best dat je zo’n praatje niet verder mocht rondstrooien. Zij vroegen Reitsma of zij nog moesten helpen om de kuip bij de boterfabriek te halen.

„Ja, graag jongens. Ik fiets meteen naar de fabriek om te vragen of ik die kuip mag hebben!”

„Wij komen wel met onze boot,” zei Sietse.

De jongens gingen naar het boothuis en stapten in de Kameleon. Ze voeren naar de boterfabriek waar Reitsma stond te wachten naast een roestvrij stalen kuip van een meter in ’t vierkant en ongeveer zestig centimeter diep.

„Is dat hem?” vroeg Sietse.

„Ja en ’t is nog een beste ook,” zei Reitsma. „Maar hoe krijg ik dat ding hier vandaan? Hij is nogal zwaar!”

„Op dezelfde manier als hij hier gekomen is,” zei Sietse.

„Jij maakt wel een leuk grapje, Sietse, maar daar komen we niet verder mee!”

„U begrijpt mij niet,” zei Sietse. „Ik ga aan de machinist vragen hoe de kuip hier gebracht is!”

Hij liep naar het ketelhuis van de fabriek en kwam even later

terug met een laag plat wagentje.

„Alstublieft!” riep hij. „Hiermee kunnen we de kuip vervoeren!”

Met z’n allen tilden zij de kuip op z’n kant en reden de wagen ernaast. Dan werd de kuip omvergeduwd zodat hij al bijna voor de helft op de wagen terecht kwam. Met trekken en duwen kwam de kuip helemaal op de wagen te liggen en kon de rit naar het huis van Reitsma beginnen. Sietse trok en stuurde terwijl de anderen duwden. Reitsma volgde hen lopend naast z’n fiets. Door tegen de kuip te slaan klonk het als een trommel en met dat tromgeroffel reden ze het Raadhuisplein over. Veldwachter Zwart stond er afkeurend naar te kijken.

„Niet zo’n lawaai maken, jongens!” riep Reitsma.

„Is die kuip voor u, Reitsma?” vroeg Zwart. „Gaat u ook een boterfabriek beginnen?”

„Nee, een kaasfabriekje,” zei Reitsma.

„Als u dan maar op tijd uw aanvragen indient voor de hinderwetvergunning!” zei Zwart. „Anders krijgt u uw fabriek niet aan het draaien!”

„Er komen geen machines aan te pas!” zei Reitsma. „Het wordt allemaal handwerk.”

„Juist!” zei Zwart. „Ik ben benieuwd wat dat zal worden!”

Toen in het dorp bekend werd dat Reitsma kaas ging maken, waren velen even benieuwd naar de afloop als veldwachter Zwart. Iedereen wist dat Reitsma geen geld had en hoe zou hij dan een fabriekje kunnen beginnen? Maar een goed idee is soms meer waard dan het hebben van geld en dat zou Reitsma gaan bewijzen. Voorlopig was hij nog niet zover, eerst moest de kuip waarin de kaas gemaakt zou worden bij z'n huis worden afgeleverd. De wagen werd door de jongens over het erf tot in een schuurtje gereden. Daar legde Reitsma een paar balkjes op de grond en werd de kuip erop geduwd. Dat ging vrij vlot en Reitsma bedankte de jongens hartelijk voor hun hulp.

„Veel succes met de kaasmakerij!” zei Sietse.

„Kom jongens, we gaan de kar terugbrengen!”

Sietse ging voor op het wagentje zitten en stuurde door met z'n voeten de trekstang naar links of naar rechts te duwen. Hielke, Louw en Cor probeerden het wagentje steeds meer snelheid te geven en Sietse moest z'n uiterste best doen bij het sturen. Hij reed zo dicht mogelijk langs de trottoirband om het verkeer niet te hinderen. Maar dan raakte het rechtervoorwiel in een zinkputje waardoor het stuur omsloeg en het wagentje tegen de trottoirband botste. Doordat dit allemaal heel onverwachts ging, schoof Sietse van z'n zitplaats

en duikelde in de mand met brood, die de bakker daar had neergezet.

De bakker die met een klant stond af te rekenen riep kwaad: „Wat maak je me nou? Kijk eens wat een puinhoop!” Hij controleerde de inhoud van de mand en haalde er twee platgedrukte broden uit plus twee verpulverde rollen beschuit.

„Die zul je moeten betalen, Sietse Klinkhamer! Dat is samen voor vijf gulden en twintig cent!”

„Zoveel geld heb ik niet bij me,” zei Sietse.

„Hier is alvast een kwartje,” zei Louw.

„En ik heb tweeëndertig cent,” zei Hielke.

Sietse bleek zelf vier dubbeltjes te bezitten.

„En ik heb een rijksdaalder!” riep Cor glunderend.

„Die krijg je van mij terug!” beloofde Sietse.

De bakker telde het bijeengebrachte bedrag en zei: „Er is nog een gulden drieënzeventig te weinig!”

Sietse begon nog eens in al z'n zakken te voelen en dan kwam er een man gekleed in grijze broek en zwarte trui die naar de broodmand keek. Het was mijnheer Klaver, de naturalist.

„Wat doet u met dat gekneusde brood?” vroeg hij de bakker.

„U mag het hebben voor twee gulden,” zei de bakker.

„Oké!” zei Klaver, hij betaalde en ging verder met de twee

broden onder z'n armen en in iedere hand een rol beschuit. Sietse hield z'n hand op voor de bakker en zei: „Ik krijg zevenentwintig cent terug!”

„Hoe reken jij dat zo gauw uit?” vroeg de bakker.

„Wel,” zei Sietse. „Ik moest nog een gulden drieënzeventig betalen en u kreeg daarnet twee gulden, daarvan moet ik dus zevenentwintig cent hebben.”

Het klopte precies en de bakker gaf het geld aan Sietse en die gaf het weer aan Cor. „De rest komt nog wel, Cor,” zei Sietse. Hielke nam de trekstand van het wagentje en stuurde zodat er geen ongelukken meer zouden gebeuren. Bij de boterfabriek werd het wagentje weer op haar plaats gestald en daarna gingen ze in de Kameleon en voeren naar het meer.

Bij de Woudaap zat Kees op de stoep voor de deur te wachten. Z'n vader was druk in gesprek met veldwachter Zwart toen de Kameleon aanlegde. De jongens hoorden Zwart vragen: „Maar wie zegt dat allemaal? Er is mij helemaal niets van bekend!”

„Sjoerd, de postbode vertelde dat er twee heren in het hotel De Gouden Leeuw waren,” zei Dijkstra. „En die beweerden dat er een hele rij hoge masten in de polder komt. Maar wie die heren waren weet ik niet!”

„Misschien heren van het elektriciteitsbedrijf?” dacht Zwart.

„Maar dan moeten ze op het gemeentehuis er wel iets van weten. Ik ga eens even informeren!”

„En zeg dan dat het niet door mag gaan!” riep Dijkstra hem na. „Iedereen is er op tegen! Het is een groot schandaal om onze mooie polder met de lelijke masten te bederven!”

Zwart knikte instemmend en fietste naar het dorp.

„Ai,” fluisterde Louw. „Hoorden jullie dat? Die twee heren hebben het praatje van Gerben verder verteld!”

„Ja,” zei Sietse. „Voor het avond is weet heel het dorp het al!” Cor lachte, hij vond het weer een echte grap van Gerben.

„We mogen Gerben wel waarschuwen,” zei Hielke.

Kees kwam aan boord.

„Weten jullie het al?” vroeg hij. „Er komen hoge elektriciteitsmasten in de polder!”

„Welnee,” zei Sietse. „Die masten komen er niet! Ik geloof er geen woord van!”

„En veldwachter Zwart gaat er zelfs naar informeren!” riep Kees.

„Ik geloof het niet eerder dan dat ik de masten zie!” zei Sietse en zijn vrienden zeiden hetzelfde.

„Ik geloof het wel!” hield Kees vol, maar hij wist dan ook niet wat de anderen wel wisten.

De Kameleon voer intussen naar de boerderij van Jellema en

legde aan.

„We gaan even bij Gerben kijken,” zei Louw tegen Kees. Achter de grote schuur troffen ze Gerben die druk bezig was met het leggen van de betontegels. Mijnheer Klaver stond er vol afkeuring naar te kijken en riep: „Man, man! Dat is toch geen straatmaken?! Je moet de tegels vastkloppen met een rubber hamer! Zo komt er niets van terecht!”

Gerben snoof een paar maal in de lucht en vroeg: „Brandt het eten bij u aan? Ik ruik verbrand zeewater!”

„Over mijn zeewater hoeft jij geen zorgen te maken!” riep Klaver. „Pas jij maar op je gezondheid met al dat verkeerde voedsel dat jij naar binnen werkt!”

Gerben knipoogde lachend tegen de jongens.

Klaver ging in de wagenloods waar hij een lange polsstok van de dwarsbalken trok. Daarmee gewapend ging hij het weiland in.

„De naturist gaat weer van de natuur genieten,” zei Gerben. „Hij probeert zelfs over de breedste sloten te springen. Zo gaat hij geregeld dwars door de polder naar het dorp. Het is wel de kortste weg maar ik ga toch maar liever op de fiets!” Terwijl Gerben dit beweerde, harkte hij het zand vlak dat in een brede baan tussen de schuur en de wagenloods lag. Op dat geharkte zand legde hij de tegels zonder ze vast te

kloppen.

„Zo kan ik het ook!” riep Sietse. „Op die manier is het geen kunst om een tegelpad te leggen!”

„Vergis je niet!” zei Gerben. „Het is een grote kunst om het zand goed vlak te harken. Daarvoor moet je hele goede ogen hebben. En zoals je ziet, de tegels liggen heel mooi, nietwaar!”

„Maar liggen ze wel goed vast?” vroeg Cor.

„Dat komt wel,” zei Gerben. „Als ik klaar ben neem ik de waterslang en spuit alles drijfnat. Dan zuigen de tegels in het zand vast en is er geen stratenmaker die een beter tegelpad kan leggen. En als jullie nu even helpen de tegels aan te dragen, kan ik nog vlugger werken. Pas op Kees, niet in het geharkte zand lopen, anders moet ik weer opnieuw beginnen.”

„Kees is een beetje de kluts kwijt,” zei Sietse. „Hij heeft gehoord dat er hoge elektriciteitsmasten in de polder komen!”

„Ja!” riep Gerben. „Dat heb ik ook gehoord van Sjoerd Bonnema! Ik wist van niets! Het is een schandaal!”

„Jij wist van niets?!” riep Sietse verontwaardigd.

„Nee!” zei Gerben zeer beslist. „Als Sjoerd het mij niet verteld had, wist ik het nu nog niet!”

„Maar Sjoerd had het gehoord van die twee heren! Je weet

wel!”

„Hoe heten die heren?” vroeg Gerben.

„Dat weet ik niet, maarre...”

„Wat zeur je dan?!” riep Gerben. „Ik ken die heren niet maar volgens Sjoerd waren ze van het elektriciteitsbedrijf. En die kunnen het weten!”

Cor lachte luid om het verontwaardigde gezicht van Sietse en om het toneelspel dat Gerben ten beste gaf. Want natuurlijk wist Gerben drommels goed dat het praatje door hem zelf was bedacht, maar door het nu op rekening van die onbekende heren te schuiven, kon hij z'n handen in onschuld wassen. Per slot van rekening had hij het niet verder verteld.

„Tja Sietse,” zei Gerben. „Als die heren iets beweerd hebben moeten zij dat ook maar verantwoorden, dat is logisch!”

„Logisch?” riep Sietse, „het is waanzin!”

„Dat zegt mijn vader ook!” riep Kees: „Ze moeten het verbieden! Iedereen moet protesteren!”

„Juist!” zei Gerben. „Er moeten protestacties komen.

Optochten met spandoeken en zo. Jullie kunnen best een groot doek aan de omloop van de molen hangen, Kees!”

„Dat is geen gek plan!” vond Kees. „Maar wat moet erop staan?”

„Zet er op: — Houdt de polder vrij van hoge masten — of — Wij protesteren tegen hoge masten in de polder — Misschien weet je zelf iets beters te bedenken?”

„Ben je gek, Kees. Dat moet je niet doen!” waarschuwde Sietse. „Laat Gerben zelf maar spandoeken bij de boerderij ophangen!”

„Dat ben ik ook van plan!” zei Gerben. „Zodra ik tijd heb, ga ik spandoeken maken!”

„Hoe kom je aan doek?” vroeg Kees.

„Wel, je neemt een oud laken en daar schrijf je met een kwast verf een leus op!” zei Gerben en dan proestte hij het uit van ’t lachen en riep: „O, o, ik zie het jou al doen Kees! Dat wordt weer heel hard rennen rond de Woudaap!”

„Dacht je dat ik het niet doen mag?” vroeg Kees. „Vader vindt het zeker goed, want hij is er ook op tegen dat er masten komen!”

„Maar ik ben niet zo gek om te protesteren!” riep Sietse. „Het is allemaal fantasie van Gerben! Laat je toch niets wijsmaken, Kees!”

„Het is geen fantasie van Gerben!” riep Kees. „Sjoerd Bonnema heeft het zelf gehoord van twee heren in het hotel! Of wou jij beweren dat Sjoerd een leugenaar is?”

„Natuurlijk niet!” riep Sietse. „Maar... nou ja, waar maak ik

mij ook druk om. Laat iedereen maar zo gek doen als hij zelf wil!”

„Dat is een heel verstandige opmerking Sietse!” prees Gerben. „Als je het steeds zo bekijkt, kun je nog veel plezier hebben in je leven!”

Sietse wees naar z’n voorhoofd waarmee hij zeggen wilde dat Gerben gek was.

De jongens hielpen Gerben bij het aandragen van de tegels, maar toen wilde Kees terug naar huis.

„Wij zullen je even brengen,” zei Sietse en het hele stel ging in de Kameleon.

„Ga je spandoeken maken, Kees?” vroeg Cor. „Ik wil je wel helpen!”

„Ik moet het eerst aan vader vragen,” zei Kees.

Louw lachte en Sietse schudde z’n hoofd.

Bij de Woudaap ging Kees aan z’n vader vragen wat die ervan dacht een spandoek aan de omloop te hangen met erop: —

Wij protesteren tegen hoge masten in de polder —?

„Gerben gaat het ook doen bij de boerderij!” zei Kees.

„Zegt hij dat?” vroeg Dijkstra. „Ik moet het nog maar zien.

Gerben praat meer dan hij doet. Maar het is geen gek idee.

Er moet inderdaad geprotesteerd worden, dus ga je gang, mits je het netjes doet!”

„Wij zullen hem wel helpen, Dijkstra!” riep Cor.

Kees kreeg een reep van een oud laken van z’n moeder. Het was zestig centimeter breed en tweeëneenhalve meter lang.

Cor, die heel netjes kon tekenen, ging daar met zwarte verf op schrijven – Wij protesteren tegen hoge masten in de polder – Het kostte geruime tijd voordat de hele zin erop stond, maar toen was het dan ook prima gedaan.

Dijkstra gaf Cor zelfs een pluimpje.

Vervolgens droegen de jongens het doek naar de omloop.

Het moest voorzichtig gebeuren omdat de letters nog nat waren. Over de balustrade van de omloop werd het doek naar beneden gehangen en vastgespijkerd.

Beneden stond Dijkstra aanwijzingen te geven totdat het doek goed recht hing. Het stak heel duidelijk af tegen het groen van de molen en trok al spoedig de aandacht van de vele bootjes die langs de Woudaap voeren. De inzittenden gingen aan wal en vroegen aan Dijkstra of er elektriciteitsmasten in de polder geplaatst werden.

„Jawel!” riep Dijkstra. „Vanaf het dorp gaan ze hoogspanningskabels aan hoge masten door de polder trekken. Het is een schandaal! Waarom leggen ze geen kabels in de grond? Dan heeft niemand er last van!”

Er vormde zich een groep mannen die heftig met elkaar

begon te debatteren. Iemand beweerde dat tijdens de vogeltrek veel vogels zich te pletter zouden vliegen tegen de draden. Hij voorspelde dat het dode vogels zou gaan regenen! Dat vond een andere man wat te overdreven, hij geloofde het niet en hij voegde er aan toe dat je de vooruitgang niet tegen moest houden, het zou best meevallen als die masten er eenmaal stonden. Er vormden zich nu voor- en tegenstanders, er werd geschreeuwd en er dreigde zelfs een handgemeen te ontstaan. De jongens keken er vanaf de omloop vol vermaak op neer.

„Wat kunnen de mensen zich toch druk maken om niets,” zei Sietse.

„Noem jij het maar niets!” riep Kees verontwaardigd. Toen kwam Gerben. Hij stapte van z'n fiets, keek verwonderd naar de ruzie makende mannen en zag dan het doek aan de balustrade hangen. Hij begon luid te lachen en riep: „O! O! Wat een grap! Een reuze grap! Er is geen woord van waar!”

De mannen zwegen verbaasd. En toen vroeg Dijkstra:
„Hoe weet jij dat? Sjoerd kan het wel anders vertellen!”
„Sjoerd kan me nog meer vertellen!” riep Gerben. „Maar ik zeg dat er geen woord van waar is. Vraag het de jongens maar! Zij weten het ook!”

„Kom,” zei Sietse. „We moeten er vandoor. Zo dadelijk zitten we nog tussen twee vuren!”

Zij stormden de trap af en holden naar de Kameleon. Sietse liet de boot meteen enige meters uit de wal varen. Dijkstra had het allemaal met stijgende verbazing aanschouwd en riep dan: „Maar dat deugt niet! Die jongens hebben iets uitgehaald!”

Een fraai luxe motorjacht kwam naar de wal en de eigenaar ervan vroeg: „Wat is dat voor een grap? Geloofst men hier dat er hoogspanningskabels door de polder worden getrokken? Daar is geen sprake van! Ik ben de directeur van het provinciale elektriciteitsbedrijf, dus ik kan het weten nietwaar?”

Iemand begon te lachen en dat deden weldra alle mannen die rond Dijkstra stonden. Het gezicht van Dijkstra werd rood van kwaadheid en hij riep: „Trek dat doek weg, Kees! Ik zal het die Sjoerd Bonnema inpeperen om zulke praatjes rond te strooien! Hoe haalt hij het in z'n hoofd?”

„Zegt u dat wel, Dijkstra!” riep Gerben. „Ik zou zoiets niet durven doen! Sjoerd lijkt wel niet goed wijs!”

„Hoor Gerben toch eens,” zei Louw lachend. „Hij is zelf de bedenker van dat praatje!”

Veldwachter Zwart kwam terug naar de Woudaap.

„Er is niets van waar, Dijkstra!” riep hij. „Er komen geen masten in de polder. De gemeentesecretaris heeft met Leeuwarden gebeld en daar vertelden ze dat er helemaal geen plannen bestaan voor zo’n aanleg!”

„Dat wist ik al,” zei Dijkstra.

„Van wie wist u dat?” vroeg Zwart verwonderd.

„Van de directeur!” zei Dijkstra. „Kijk, daar vaart hij met z’n boot!”

„Juist!” zei Zwart, „’t Is wel gek, maar hoe komt zo’n praatje in de wereld?”

„Door twee heren!” riep Gerben.

„Ja, dat weet ik ook,” zei Zwart. „Maar wie waren die twee grappenmakers?”

„Dat zal Sjoerd wel weten!” riep Gerben. „Hij heeft het praatje van hen gehoord! U moet het maar eens gaan uitzoeken, mijnheer Zwart!”

Maar wie die heren waren is Zwart nooit te weten gekomen. ’s Avonds stond er in de krant hoe twee vreemdelingen het

dorp in rep en roer hadden gebracht met hun verhaal over een rij masten in de polder. Dat hebben die heren waarschijnlijk ook gelezen want zij lieten zich voorlopig niet meer in het dorp zien.

Toen Klinkhamer het las, zei hij tegen Gerben: „Laat dit een waarschuwing voor je zijn om in ’t vervolg niet weer iets te beweren dat niet waar is! Een praatje gaat gauw te ver!”

„Maar ik wist niet dat die twee heren kletsmajoren waren!” riep Gerben.

„Jij bent zelf een grote kletsmajoor!” riep Sietse.

Klinkhamer knikte heel nadrukkelijk ten teken dat hij het ditmaal volledig met Sietse eens was.

HOOFDSTUK V

Zwart krijgt hulp van de jongens en doet een goede vangst

Wanneer in een dorp iemand iets buitengewoons heeft of iets nieuws aanschafft, weet weldra iedere inwoner dat. Toen de rijke mijnheer Siegerdsma als één der eersten een kleurentelevisie kocht, kwam iedereen 's avonds bij hem door de ramen kijken. Siegerdsma had natuurlijk de gordijnen dicht kunnen trekken, maar dat zou de mensen tot nog meer nieuwsgierigheid prikkelen. Mijnheer Siegerdsma had reeds z'n hele leven in het dorp gewoond en zo wist hij dat wanneer iederéén het wonder van de kleurentelevisie had gezien, niemand hem meer lastig zou vallen. Zo handelde ook boer Hoekstra toen hij met een gloednieuwe auto in het dorp kwam. Hij dacht, laat iedereen de wagen bewonderen, dan zijn ze er aan gewend. Trots liet hij z'n nieuwe aanwinst op het Raadhuisplein bekijken! Ook veldwachter Zwart keek vol interesse naar de mooie auto.

„Ja ja, mijnheer Zwart,” zei Hoekstra, „daar kijkt u van op, he? 't Is een eersteklas wagen!”

„Juist,” zei Zwart. „Ik heb er niet veel verstand van, maar ik zie

wel dat u er flink wat voor heeft moeten neertellen!”

„Dat is waar!” zei Hoekstra. „Maar ik zeg altijd: Goedkoop is duurkoop. Als je wat meer betaalt, weet je dat je iets goeds hebt!”

„Maar je moet het wel kunnen betalen,” merkte Zwart op en dat was nu juist het punt wat hem nogal verwonderde. Want Zwart meende te weten dat Hoekstra beslist niet rijk was.

Toen Zwart even later in de smederij kwam vroeg hij aan Klinkhamer: „Wat denkt u? Hoeveel liters melk moet Hoekstra verkopen om een auto van tenminste vijftienduizend gulden te kunnen kopen?”

„Dat weet ik niet precies,” zei Klinkhamer. „Ik weet niet hoeveel hij voor een liter melk krijgt, maar ik schat dat hij dan tenminste vijftientigduizend liter moet verkopen!”

„Ja, ja,” zei Zwart, „en hij heeft maar vijftien koeien.”

„Ik geloof dat Hoekstra niet alleen van z’n koeien leeft,” zei Sietse. „Hij handelt ook in stro!”

„Inderdaad,” zei Hielke. „Wij hebben er laatst een praam vol heengebracht!”

„Hm,” bromde Zwart. „Het zou kunnen dat Hoekstra neveninkomsten heeft uit een strohandel maar ik heb er tot nu toe niets van gemerkt. En balen stro zijn toch niet zo klein dat het niemand opvalt als er op een boerderij in wordt

gehandeld. Enfin, ik ga nog eens even in de polder kijken!"
Zwart verliet de smederij en Louw kwam binnen.

„Gaan we varen?" vroeg hij.

„Natuurlijk!" zei Sietse. „Kom maar mee!"

De jongens stapten in de Kameleon en voeren weldra over het meer. Maar dan liet Sietse de boot keren en voer terug.

„Wij hebben iets vergeten!" zei hij.

„Wat dan?" vroeg Hielke.

„Cor!" zei Sietse.

Louw lachte luid.

„Geen haar op m'n hoofd die aan Cor gedacht heeft!" riep hij. „Dat komt doordat hij hier zo'n lange tijd niet is geweest!"

De Kameleon legde weldra weer achter de smederij aan
Sietse liet de hoorn een paar maal toeteren.

Daar kwam Cor.

„Ik ben een beetje laat," zei hij, „want ik heb tante geholpen bij het zoeken naar een trui. Een zwarte trui die achter het huis aan de lijn hing is verdwenen!"

„Dat moet je tante tegen veldwachter Zwart zeggen!" riep Louw. „Het is natuurlijk diefstal!"

„Maar een gedragen trui is niet meer dan een tientje waard," zei Sietse, „en voor het opsporen van tien gulden zal Zwart zich niet warm lopen!"

Ze voeren opnieuw naar het meer en zetten koers naar de Woudaap. Daar was Kees bezig met het verbranden van riet, hout en papierrommel dat allemaal was opgevist voor de roosters waardoor de molen het water zoog en wegpompte. Het vuurtje gaf veel rook doordat alles nog nat was.

„Ben je aan het eten koken, Kees?” riep Cor.

„Ik verbrand rookbommen!” riep Kees.

Z'n vrienden kwamen helpen het vuurtje te stoken. Sietse blies het vuur aan door met een stuk karton te wapperen. De daardoor opgewekte luchtstroom deed het vuur aanwakkeren en weldra sloegen de vlammen eruit. De rook trok in een lange sliert over de polder. De jongens stonden de rook na te kijken en zagen in de verte in de weilanden iemand lopen met een polsstok waarmee hij over de sloten sprong.

„Klaver gaat weer naar het dorp!” zei Hielke.

„Hij gaat geitemelk halen!” zei Kees.

„Kijk, hij draagt een zwarte trui,” zei Louw. „Misschien is die van je tante, Cor!”

„Welnee,” zei Cor. „Klaver liep al in die trui voordat tante de hare miste!”

Het vuur was uitgebrand en de jongens wilden weer gaan varen, maar ze moesten even wachten op de auto van Hoekstra die bijna geruisloos voorbij zoefde.

„Hoekstra heeft een mooie auto,” zei Louw.

„M’n vader zegt dat Hoekstra vast een goede bijverdienste heeft,” zei Kees. „Van de boerderij kan hij nauwelijks leven!”

„Dat zei Zwart ook al,” zei Hielke. „Ik geloof dat hij nu naar Hoekstra’s boerderij is gegaan om er een kijkje te nemen.”

„Dat kan kloppen,” zei Kees. „Want ik heb gezien dat Zwart de polder in ging!”

„Dan gaan wij ook even kijken,” riep Sietse en hij liet de Kameleon naar de stenen brug varen en draaide vervolgens de poldervaart in.

„Tot hoever gaan we?” vroeg Cor.

„Tot de boerderij van Hoekstra,” zei Sietse. Ze passeerden weer vele boerderijen en naderden dan die van Hoekstra.

„Kijk, daar is Zwart!” riep Kees. De anderen zagen ook de veldwachter die naast z’n fiets op de weg stond en door z’n verrekijker over de weilanden tuurde.

„Zwart houdt Klaver in de gaten,” zei Hielke. „Hij vindt het zeker vreemd dat Klaver steeds met de polstok naar het dorp gaat!”

Bij de boerderij van Hoekstra vertrok een boot. Het was de Isabel uit Arnhem. Zwart had nu plotseling geen belangstelling meer voor Klaver, maar liep naar de kant van de vaart terwijl hij een hand omhoog stak. Dat was een

stopteken voor de naderende Isabel. Maar in plaats van te stoppen gaf de mijnheer meer gas zodat de Isabel op grote snelheid voorbij voer!

„Halt! Politie!” riep Zwart maar de mijnheer hield zich doof. „Pas op, Sietse! Naar de kant!” riep Hielke. „Dat jacht botst zo meteen tegen ons aan!”

De hoorn van de Isabel klonk waarschuwend. De boot voer zo snel dat zij onmogelijk zou kunnen stoppen als de Kameleon niet aan de kant ging. Maar Sietse liet de Kameleon snel keren en voer dan voor de Isabel uit die steeds dichterbij kwam. Sietse zag hoe veldwachter Zwart de achtervolging inzette op z'n fiets en daarom wilde Sietse de vluchtende Isabel zoveel mogelijk hinderen.

„Wat doe je toch, Sietse?” riepen z'n vrienden.

„Waarom ga je niet aan de kant?”

„Ik wil Zwart helpen en proberen het jacht tegen te houden!” riep Sietse. Hij liet de Kameleon iets langzamer varen. De boeg van de Isabel raakte nu de achtersteven van de Kameleon. Sietse zette de motor in de achteruit versnelling en gaf vol gas. De mijnheer moest nu de Isabel vol gas vooruit geven want anders bleef zijn boot stil liggen. Doordat de Isabel twee schroeven had, tegen de Kameleon maar één, kon het jacht blijven doorvaren hoewel het veel langzamer

ging.

Zwart kreeg daardoor de gelegenheid de boten in te halen.

Hij fietste heel snel totdat hij naast de Isabel reed.

„Wat zijn dat voor manieren?!“ riep hij. „Waarom wilt u niet stoppen? Heeft u misschien iets te verbergen?“

„Ik heb geen tijd!“ riep de mijnheer. „M'n vrouw moet met de bus mee naar de stad! En die vertrekt over een kwartier!“

„En ik gelast u aan te leggen!“ riep Zwart. „De bus gaat pas over een uur!“

De mijnheer gaf geen antwoord en liet z'n boot op volle kracht doorvaren. De Kameleon bleef zoveel mogelijk hinderen en Zwart riep: „Laat je hoorn toeteren, Sietse!“

De boten naderden de stenen brug en Zwart hoopte dat de politieboot op het meer zou zijn en dat z'n collega's door het toeteren van de Kameleon aandacht zouden krijgen voor de Isabel. Hij fietste snel naar de brug en keek over het meer.

Helaas de politieboot was nergens te ontdekken. Zonder te kunnen ingrijpen moest Zwart toezien hoe de Isabel, de Kameleon onder de brug doorduwde en dan op het meer de ruimte kreeg om die lastige boot van die kwajongens kwijt te raken. De mijnheer stuurde het jacht plotseling naar links, de steven gleed los van de Kameleon en onze schippers konden de Isabel niet langer hinderen. Maar Sietse schakelde de

motor vlug op vooruit en in de grootste versnelling gingen ze het jacht achterna. Vol spanning zaten de vrienden te kijken hoe de Kameleon geleidelijk de Isabel inhaalde. Cor genoot zichtbaar van deze wedstrijd. Zoiets kun je in de stadsgrachten niet beleven. Maar hij vroeg zich wel af wat Sietse nu nog kon doen. Sietse was evenwel een ervaren schipper en hij wist drommels goed wat hij moest doen.

Midden op het meer voer de Kameleon weer naast de Isabel en Sietse stuurde de stompe boeg van hun ijzersterke boot tegen de zijkant bij de voorsteven van de Isabel en duwde haar uit de koers.

De mijnheer gaf tegenstuur, maar omdat hij in hoofdzaak met z'n motoren stuurde moest hij de ene motor minder gas geven. Daardoor was de Kameleon nu in het voordeel want één motor van de Isabel was minder sterk dan die van de Kameleon. Zo kon de mijnheer niet verhinderen dat die kwajongens zijn jacht helemaal ronddraaiden. Hij gaf het stuur aan z'n vrouw en gewapend met een vaarboom liep hij naar het voordek om de Kameleon weg te duwen. Maar de vaarboom was voorzien van een ijzeren boothaak en die gleed weg op de ijzeren rand van de Kameleon. De mijnheer viel op het dek en de vaarboom plonsde in het water. De jongens visten haar op. De mijnheer was razend want hij had z'n knie

bezeerd. Doordat de hoorn van de Kameleon luid bleef toeteren kwamen van alle kanten boten naar het ronddraaiende jacht. De mijnheer was helemaal niet op zoveel belangstelling gesteld en toen hij zag hoe hij door de boten werd ingesloten stopte hij de motor. Zwart was aan boord van een motorboot gegaan en kwam nu snel naar de Isabel. De motorboot legde naast het jacht aan en Zwart klom aan boord.

„Ik arresteer u!” riep hij tegen de mijnheer. „Ik neem u mee voor een onderzoek!”

Hij trok meteen het contactsleuteltje uit het dashboard en stak het in z’n zak.

„Ik protesteer!” riep de mijnheer. „U moet wel weten wat u doet! Dit is een willekeurige daad die ik niet hoeft te nemen!”

„Waarom legde u dan niet even aan toen ik u erom vroeg?” zei Zwart. „Ik wilde u alleen maar even vragen of u zaken deed met Hoekstra of dat u daar kampeerde. Maar u schrok zo van m’n uniform dat ik nu wel wat meer te vragen heb. En daarvoor gaan we naar het gemeentehuis!”

„Maar m’n vrouw moet met de bus mee!” riep de mijnheer. „Dat kunt u toch zomaar niet beletten?”

„Er komen nog bussen genoeg!” bromde Zwart. „Dan gaat mevrouw maar met een volgende. Zeg Sietse! Breng je ons

even naar het dorp?!”

„’t Komt in orde, mijnheer Zwart!” riep Sietse.

De Kameleon werd achter de Isabel vastgebonden en begon haar vooruit te duwen.

„Als die kwajongens m’n boot beschadigen,” zei de mijnheer, „stel ik u aansprakelijk voor de kosten!”

„Ik kan u verzekeren dat de jongens minder fouten maken, dan u!” zei Zwart.

De boten voeren naar de brug en Sietse liet de hoorn klinken. De brugwachter draaide de brug reeds open want hij had de hele achtervolging gezien en knikte dan ook goedkeurend naar onze schippers. De boten voeren naar het Raadhuisplein en legden aan. De mijnheer en de mevrouw moesten met Zwart mee naar het gemeentehuis.

„Ik ga alleen mee op voorwaarde dat ik de burgemeester mag spreken!” zei de mijnheer.

De burgemeester keek verwonderd naar de mevrouw en de mijnheer die Zwart bij hem binnenbracht.

„Met wie heb ik de eer?” vroeg hij.

„Burgemeester, mijn naam is Oosterhuis. Ik kom uit Arnhem en breng hier samen met m’n vrouw de vakantie door! Maar omdat ik aan een verzoek van de veldwachter om m’n boot aan te leggen niet voldeed, zette hij een achtervolging in en

werden wij opgebracht alsof we zware misdadigers zijn.”

„Het is een schande, burgemeester!” zei mevrouw Oosterhuis, „en dat alleen omdat wij haast hadden om de bus naar de stad te kunnen halen. Ik snap niet wat de veldwachter bezielt om zo tegen ons op te treden!”

„Neemt u mij niet kwalijk,” zei de burgemeester, „maar ik vermoed dat de veldwachter wel een reden heeft om zo te handelen. Vertelt u maar mijnheer Zwart wat uw lezing van dit geval is!”

„Wel, burgemeester, de manier waarop mijnheer Oosterhuis aan de haal ging, sprak boekdelen! Ik ben er dan ook van overtuigd dat er iets niet door de beugel kan. Daarom vroeg ik toestemming om hun boot te mogen doorzoeken!”

„Ik heb daar niet het minste bezwaar tegen, burgemeester,” zei mijnheer Oosterhuis, „mits het niet te lang duurt en de veldwachter er geen chaos van maakt!”

„U heeft het gehoord, mijnheer Zwart,” zei de burgemeester.

„U mag uw gang gaan!”

„Wacht veldwachter!” riep mijnheer Oosterhuis. „Hier is m’n sleutelbos, u zou anders de kastjes moeten openbreken en dat wil ik liever voorkomen!”

„Juist!” bromde Zwart. Hij was inwendig kwaad over de wijze waarop mijnheer Oosterhuis hem aan het twijfelen wilde

brengen. Maar Zwart bleef overtuigd dat er iets niet klopte en desnoods zou hij de boot binnenste buiten keren om er achter te komen waarom die mijnheer schrok en er zo hardnekkig vandoor ging. Zoiets doet een gewone vakantieganger toch niet?

Driftig liep Zwart naar het jacht.

„Is er iets niet in orde, mijnheer Zwart?” vroeg Hielke die met de anderen bij de boten was blijven wachten.

„Ik ga het jacht doorzoeken!” zei Zwart. „Willen jullie de buitenkant controleren of er ook iets in het water hangt?”

Dat wilden onze vrienden natuurlijk heel graag doen en terwijl Zwart in de kajuit verdween, duwden de jongens de Isabel los van de wal zodat de Kameleon er omheen kon varen. Ze trokken hun boot langzaam rond het jacht en streken met hun handen over de romp maar nergens ontdekten ze dunne draden waaraan iets in het water kon hangen. De Isabel werd weer aan wal gelegd en de jongens gingen aan boord van het jacht.

„Niet in de kajuit, jongens!” riep Zwart. „Bekijken jullie het dek maar eens extra goed!”

„Er hangt niets naast de boot!” riep Hielke.

„Dat heb ik al begrepen,” zei Zwart. Hij had door de ruiten het zoeken van de jongens gadegeslagen en was wel

teleurgesteld dat er niets werd gevonden. De bereidheid van mijnheer Oosterhuis om hem alle sleutels mee te geven, had Zwart doen vermoeden dat er in de kastjes niets bijzonders te vinden was. Daarom had hij z'n hoop gevestigd op het onderzoek dat de jongens buiten rond de boot deden. Het was immers een bekende truc van dieven om hun buit aan een dunne nylandraad naast hun boot onder water te laten hangen.

Maar was mijnheer Oosterhuis wel een dief? Hij zag er niet naar uit. Drommels, nu begon Zwart te twijfelen. Nee, wat mijnheer Oosterhuis ook mocht zijn, deed er niet toe. Er klopte iets niet en daar bleef Zwart van overtuigd. En kruipend op z'n knieën begon hij de kastjes onder de banken te doorzoeken. De jongens kropen intussen over het dek en zochten overal. Behalve Sietse. Hij vond het leuker om de stuurhut te bekijken. Op het dashboard zaten allerlei meterpjes en klokjes. Sietse drukte op een knop maar er gebeurde niets. Hij drukte op een andere knop en dan flitste boven hem en in de kajuit het licht aan. Vlug drukte Sietse weer op de knop en weg was het licht. Die plotselinge lichtflits had mijnheer Zwart doen schrikken want hij tuurde net in een donker kastje. Hij keek verbaasd om zich heen en begreep er niets van.

Sietse zag het en toen was natuurlijk het hek van de dam. Nauwelijks had Zwart zich weer gebukt om in een kastje te kijken of floep daar was het licht en floep daar was het uit. Zwart richtte zich op en toen hij stond ontdekte hij Sietse in de stuurhut.

„Wat doe jij daar?” vroeg Zwart en hij kwam naar Sietse toe. „Ik bekijk het dashboard,” zei Sietse. „Met deze knop gaat het licht branden!”

Hij deed het licht aan en wees naar de lamp boven hun hoofden.

„Ja, ik zie het, doe maar uit!” zei Zwart.

Het licht ging uit maar tot verwondering van Sietse, bleef Zwart naar de lamp in het plafond kijken.

Sietse keek ook en vroeg: „Wat zijn dat voor ronde dozen naast de lamp? Is dat voor de ventilatie?”

„Daar sta ik ook naar te kijken,” zei Zwart.

„Ik ga wel even op het dak kontroleren of er luchtkokers staan,” zei Sietse.

Dat bleek niet het geval te zijn, het dak van de stuurhut was geheel vlak.

„Dat is merkwaardig,” zei Zwart. „Die ronde pannekoeken zullen toch wel de een of andere functie hebben?”

„Het lijkt wel of ze aan het dak zijn vastgelast,” zei Sietse,

„want ik zie nergens een verbinding.”

„Je zou zo zeggen,” zei Zwart, „dat die dingen in geen jaren van hun plaats zijn geweest. De verf is net zo wit als de rest van het plafond. Maar toch zie ik op die ene vingerafdrukken en dat betekent dat iemand ze wel van hun plaats heeft gehad. Wij zullen het ook eens proberen!”

Zwart greep de ene ‚pannekoek’ en probeerde hem rond te draaien. En kijk, dat lukte. Maar Zwart bleef draaien zonder dat het ding los kwam van het plafond.

„Draai ik misschien de verkeerde kant om?” vroeg Zwart.

„Nee mijnheer Zwart,” zei Sietse. „Want dan was dat ding steeds vaster gaan zitten. Maar wacht eens, het zit niet meer precies op dezelfde plaats. Drommels, dan is het...”

Sietse greep de ‚pannekoek’ vast en gaf er een flinke ruk aan. Hij trok het hele geval los, en zei: „Dan is het magnetisch, ziet u wel?”

„Juist!” zei Zwart. „Ik zie dat het bewaartrommels zijn!” En hij rukte de andere trommel ook los.

In het midden van de magnetische kant was een verzonken schroef.

„Wij hebben een schroevedraaijer aan boord,” zei Sietse. „Ik ga hem even halen!”

Nauwelijks kwam Sietse de stuurhut uit of z’n vrienden

vroegen: „Wat hebben jullie ontdekt?”

„Waarschijnlijk twee trommels met films,” zei Sietse en hij haalde gauw de schroevendraaier.

Terwijl de vrienden door de ramen keken, draaide Sietse een schroef los van de trommel die Zwart op de tafel in de kajuit had gelegd. Zwart kon nu het deksel van de trommel lichten. Er lag een opgerolde dun metalen band in.

„Dat is geen film!” zei Sietse.

„Het is een geluidsband!” zei Zwart. „Die kan op een bandrecorder worden afgedraaid. Maak het deksel maar weer vast Sietse. Ik ga nog even kijken of er een bandrecorder aan boord is.”

Sietse draaide de schroef weer vast en riep naar z’n vrienden: „Het zijn geluidsbanden!”

„Wat staat er op?” vroeg Kees. „Muziek?”

„Dat kan ik zo niet ruiken!” riep Sietse. „Daarvoor moet je natuurlijk een bandrecorder hebben!”

„Juist Sietse!” zei Zwart. „Maar er is geen recorder aan boord en dus neem ik de bandjes even mee om ze te beluisteren.”

Sietse nam onder iedere arm een trommel en ging van boord. Zwart sloot de kajuit en ging met Sietse mee naar het gemeentehuis. Maar op de stoep nam Zwart de trommels van Sietse over en zei dat de jongens buiten moesten blijven. Dat

was voor Sietse een streep door de rekening want hij had dolgraag willen meeluisteren naar wat er op die banden stond. „Hebben ze in het gemeentehuis een bandrecorder?” vroeg Louw.

„Natuurlijk,” zei Cor. „Die gebruiken ze bij de raadsvergaderingen en zo!”

„Laten we ergens bij de ramen gaan luisteren,” zei Kees. Ze slopen door de struiken langs het gebouw en hoorden bij een raam stemmen.

„Hier is de burgemeesterskamer,” fluisterde Hielke. Onder in de muur was een rooster en daar konden de jongens duidelijk verstaan wat daarbinnen werd besproken.

„En ik waarschuw u, dat u niet het recht heeft om mijn banden af te luisteren!” hoorden ze de mijnheer van het jacht roepen. „Er staan geheime zakelijke gegevens op die ik beslist niet in de publiciteit wil hebben. Mijn bedrijf zou er grote schade door lijden!”

„Mijnheer Oosterhuis,” zei de burgemeester, „er is hier geen sprake van publiciteit. De veldwachter en ik zijn gebonden aan ons beroepsgeheim, niemand komt verder iets over uw zakelijke gegevens te horen. Mijnheer Zwart gaat u even het begin van die banden beluisteren. Daarna beslissen we wat we verder doen.”

Mijnheer Oosterhuis bleef protesteren, maar Zwart verliet de kamer en nam de trommels mee.

„Zwart gaat naar z'n bureau,” fluisterde Sietse. „Kom, ik weet welk raam het is!”

De vrienden volgden Sietse gebukt lopend, onder de ramen door naar de achterkant van het gebouw. Bij een raam gluurde Sietse naar binnen maar dook meteen verschrikt weer naar beneden.

Zwart stond bij een tafel voor het raam het deksel van een trommel los te schroeven,

„Zwart haalt de band uit de trommel,” fluisterde Sietse, „daarna moet hij de spoel op de recorder zetten en dan hoop ik dat wij horen wat er op de band staat.”

Ze bleven geduldig zitten wachten, maar het duurde nogal even voordat Zwart de recorder speelklaar had. Sietse wilde nog eens door het raam kijken maar dan klonk er plotseling vrolijke muziek, die onderbroken werd door een mannestem die heel opgewekt riep: „Hallo dames en heren, meisjes en jongens; hier is jullie eigen vrije zender weer! De Ronami gaat weer de lucht in met een gevarieerd programma van...”

Zwart stopte de band, hij wist al genoeg. Hij ging terug naar de burgemeester. Sietse zag hem het bureau uitgaan en dus holden de jongens vlug naar het rooster onder het raam van

de burgemeesterskamer. Daar hoorden ze Zwart vertellen dat de trommels geluidsbanden bevatten die bestemd waren voor de piratenzender Ronami die ergens voor de Engelse kust Nederlandse reclame uitzond. Hoewel het verboden was met zo'n zender te werken, had de minister van Justitie tot nu toe niet kunnen ingrijpen, omdat het niet bewezen was dat er Nederlanders bij die uitzendingen betrokken waren. Maar nu had Zwart wel degelijk een bewijs en mijnheer Oosterhuis zat een moment met een mond vol tanden. Toen begon hij echter alles te ontkennen.

„Ik heb die banden opgenomen toen de Ronami aan het uitzenden was!” beweerde hij. „Dat is toch niet verboden? Ik vind het leuke programma's en daarom heb ik ze op de band gezet!”

„Juist!” zei Zwart, „en daarom verbergt u de banden in magnetische trommels tegen het plafond in de stuurhut, terwijl u helemaal geen recorder aan boord heeft.

Burgemeester, als u het goed vindt, ga ik assistentie vragen voor het doorzoeken van de boerderij van Hoekstra. Ik vermoed dat daar een geheime studio is ingericht!”

De burgemeester vond het goed en mevrouw en mijnheer Oosterhuis bleven in voorlopige hechtenis.

De jongens keken elkaar verrast aan, een geheime studio bij

Hoekstra? Maar dat moesten ze zien. Ze holden naar de Kameleon en voeren naar het meer. Sietse zette koers naar de stenen brug maar hij liet de Kameleon slechts langzaam varen.

„We moeten wachten tot Zwart er heengaat,” zei hij. „Anders valt er niets te beleven want Hoekstra laat ons beslist niet op z’n erf.”

In de verte naderde de politieboot die ook in de richting van de stenen brug voer.

„Ha, daar gaan we achteraan!” zei Sietse.

Ze bleven even wachten tot de politieboot onder de brug verdween en toen werd ook de Kameleon naar de poldervaart gestuurd. Vol verwachting van de dingen die zouden komen, volgden ze op enige afstand de snel varende patrouilleboot. Op de weg haalde een busje van de politie hen in. De jongens zagen mijnheer Zwart naast de bestuurder zitten.

„Het wordt een complete overval!” riep Cor opgewonden. De patrouilleboot legde weldra aan bij Hoekstra’s boerderij en het busje reed het erf op maar bleef midden in het toegangshek staan, zodat de doorgang versperd was. Hoekstra kwam uit z’n woning en zag zich plotseling omringd door wel acht politieagenten.

„Wat krijgen we nou?” riep hij verbaasd. „Komen jullie allemaal op de koffie?”

„Waar is de opnamestudio van de Ronami?!” vroeg Zwart bars. „Het is in uw eigen belang dat u meewerkt bij dit onderzoek!”

„Wat een onzin!” riep Hoekstra. „Ik heb nog nooit van de Ronami gehoord. En voordat u hier gaat rondneuzen zult u toch eerst een bevel tot huiszoeking bij de burgemeester moeten halen! U kunt maar niet zomaar...”

Zwart liet hem een papier zien en Hoekstra zweeg.

„Wel,” zei hij dan. „Als u denkt dat er iets in mijn boerderij verborgen is, gaat u dan maar zoeken!”

„Juist!” zei Zwart. „En van wie is die auto daar naast de schuur?”

„Die is van mij!” zei Hoekstra.

„De ene is van u, dat weet ik,” zei Zwart. „Maar van wie is die rode sportwagen?”

„O, die is van een paar jongelui die er met een zeilboot op uit zijn getrokken.”

Onze vrienden stonden om een hoek van de boerderij alles af te luisteren. Ze vonden het reuze spannend worden en wilden er niets van missen.

„Noteer het nummer van die sportwagen,” zei Zwart tegen

een agent. „Twee man gaan in de boerderij kijken en de andere heren gaan met mij mee naar de bijschuur!”

„De bijschuur zit vol balen stro!” riep Hoekstra.

„Dat dacht ik al!” zei Zwart. „Ik zie het stro voor de ruiten!

Kom mannen. Desnoods halen we alle balen eruit!”

„Als u ze er dan maar weer netjes in terug stapelt!” riep Hoekstra.

Zwart opende de deur van de smalle langwerpige schuur en stond dan voor een hoge stapel balen stro. De politiemannen begonnen de balen naar buiten te brengen en de jongens hadden wel graag mee willen helpen maar Zwart gelastte hen op een afstand te blijven. Weldra bleek dat de muur van stro niet zo erg dik was, de politiemannen hadden er spoedig een doorgang in gemaakt. Daarachter was een ruimte die helemaal donker was. Zwart knipte z'n zaklantaarn aan en liet het licht schijnen over microfoons, opnameapparatuur, stapels geluidsbanden en nog veel meer wat allemaal zo bij een radio studio hoort. Maar er was niemand aanwezig.

„We moeten meer licht hebben!” riep Zwart.

Eén van de agenten ontdekte een schakelaar en toen hij de knop omdraaide was de hele studio hel verlicht. De wanden bestonden rondom uit balen stro en toen het licht aanging viel van de achterste wand een baal naar beneden.

„Komt u maar te voorschijn heren!” riep Zwart. „Wij weten al waar u zit!”

Maar niemand liet zich zien waarop de agenten begonnen ook de achterwand weg te halen.

Zwart wist dat er maar één deur in de schuur zat maar voor de zekerheid liet hij twee agenten rond het gebouw lopen. Op dat moment riepen de jongens: „Kijk uit! Er komen dakpannen naar beneden!”

Zij hadden het nauwelijks geroepen of vlak voor de voeten van de beide agenten vielen pannen op de grond. Door een gat in het dak kwamen drie heren naar buiten. Maar ze durfden niet naar beneden te springen. De hoogte schrok hen af en ook de politiemannen die juist versterking kregen van het tweetal agenten dat de boerderij had doorzocht. De heren gingen weer door het dak naar binnen waar Zwart hen arresteerde.

De jongens liepen de schuur binnen en de brigadier van de politieboot zei: „Dit is nu een radiostudio, jongens! Zoiets hebben jullie zeker nog nooit gezien? Kijk maar goed, want alles wordt in beslag genomen!”

De arrestanten werden in de politiewagen gebracht en de deur van de schuur werd op slot gedraaid en verzegeld.

Tegen boer Hoekstra zei Zwart: „U hoort er nog wel meer

van!”

En dan vertrok de politie naar het dorp waar processenverbaal werden opgemaakt tegen de heren van de Ronami. Boer Hoekstra hoorde er inderdaad meer van, hij moest een dikke boete betalen en daarvoor werd z’n mooie auto verkocht en bleef er voor hem geen andere keus dan in ’t vervolg te moeten fietsen. Maar van de piratenzender Ronami werd nooit meer iets gehoord. Dank zij het goede speurwerk van Zwart, werd de hele organisatie opgerold. Toen Klinkhamer hoorde hoe zijn jongens er weer vooraan bij waren geweest, schudde hij zijn hoofd. Hij vond het helemaal niet goed dat zijn zoons zo vaak bij politiezaken betrokken waren.

„Maar mijnheer Klinkhamer!” riep Cor. „Ik had dit niet graag willen missen. Het opsporen van de piratenzender was een geweldige sensatie!”

„Voor de sensatie kun je beter in de stad terecht,” vond Gerben. „Daar gebeuren dagelijks vreemde dingen. Ik ging er een keer met de bus heen en ik was nog maar nauwelijks uitgestapt of ik voelde de hand van een zakkenroller in m’n jaszak. Razendsnel stak ik m’n hand ook in de zak en greep zo de hand van de dief. Ik hield hem zo stevig vast dat de man hem niet terug kon trekken.

„En nu mee naar het bureau!” zei ik. Hij wilde tegenstribbelen maar ik kneep m’n hand even stijver om de zijne en hij riep luid: „Au, au!” En of hij wilde of niet maar hij moest gearmd met mij mee. De mensen keken ons na. Ze vonden het maar gek, twee mannen die gearmd liepen. Ook de politiemannen op het bureau keken verwonderd, maar toen ik vertelde waarom wij met twee handen in één zak liepen, grepen ze de dief en fouilleerden hem. In z’n zakken vonden ze vele portemonnees en portefeuilles die allemaal gerold waren. Het bleek dat ik een internationale zakkenroller gegrepen had die in vele landen werd gezocht!”

„Ja, ja,” zei veldwachter Zwart, die het verhaal mee had aangehoord, „en jij wandelde gearmd met hem naar het politiebureau? Weet je wat jij bent, Gerben? Jij bent een geniale leugenaar! Want een ieder mag wel eens iets presteren, maar jij hebt het toch altijd sterker vertoond! Weet je wat zo jammer is, broer?”

„Nou? Wat dan?” vroeg Gerben.

„Dat jij je daden alleen maar verricht met je mond!” zei Zwart. „Maar praatjes vullen geen gaatjes! Denk daar maar eens aan!” Zwart verliet de smederij en Gerben zei: „Hij kan het niet hebben dat ik een internationale dief heb gevangen. Hij is gewoon jaloers!”

„Maar Gerben,” vroeg Cor, „is het dan echt waar gebeurd?”

„Wat dacht jij dan?!” riep Gerben. „Geloof jij niet dat er internationale zakkenrollers zijn?”

„Dat wel,” zei Cor, „maar ik geloof niet dat jij er ooit eentje hebt gezien!”

„Als jij zo over mij denkt,” zei Gerben, „praten we maar niet verder. Praatjes vullen geen gaatjes, Cor!” En dan sprong hij op z’n fiets en reed opgewekt fluitend naar de boerderij...

„De internationale leugenaar!” zei Sietse.

HOOFDSTUK VI

Het vervoer van geiten met de nodige gevolgen

Reitsma had twaalf geiten gekocht in het dorp aan de overkant van het meer. Hij vertelde het in de smederij.

„Daarmee heb ik dan in totaal negenentwintig stuks, Klinkhamer. En die leveren genoeg melk voor de kaasmakerij. Ik zal Wierda vragen met de vrachtauto de geiten te halen want om met twaalf van die springerige dieren rond het meer te lopen, wordt mij wat al te ver!”

„Waarom haalt u ze niet met een praam?” vroeg Sietse. „Wij willen u wel helpen. Onze boot kan de praam best duwen!”

„Dat is geen gek idee,” zei Reitsma. „Dan zal ik een praam huren!”

„Niet nodig,” zei Sietse. „Wij mogen de praam van Jellema wel lenen!”

„Als dat zou kunnen,” riep Reitsma verheugd, „zou me dat heel welkom zijn. Want eerlijk gezegd moet ik iedere cent wel tien maal omkeren, voordat ik haar uitgeef. De aankoop van die geiten is een rib uit m’n lijf!”

„Wel Reitsma, als de jongens u helpen, kunt u veel onkosten

besparen,” zei Klinkhamer. „En zij doen het graag!”

Er werd afgesproken dat de jongens voor de praam zouden zorgen en dat Reitsma naar het dorp aan de overkant zou fietsen om hen daar op te wachten met de geiten.

En zo vertrok die middag de Kameleon met aan boord de schippers plus Louw en Cor. Ze voeren naar de Woudaap waar Kees ook aan boord kwam en gingen dan naar Jellema waar de praam aan wal lag. Hielke liep naar Jellema om toestemming te vragen voor het varen met de praam en de anderen gingen met hem mee omdat ze de luidruchtige stem van Gerben hoorden. Achter de grote schuur was hun vriend bezig met het leggen van de laatste tegels. Klaver stond in de deuropening van z'n huisje ernaar te kijken.

„Bij de eerste de beste regenbui spoelen alle tegels los!” voorspelde Klaver en hij nam uit een papieren zak een hand vol meel en at het op. Rond z'n mond was een witte meelcirkel en dat gaf Gerben aanleiding om te roepen: „Wat weet een meelworm van tegelleggen af?! Koken en eten is geloof ik het enige werk wat u ooit gedaan heeft. En wie eet er notabene droog meel? Bruine bonen met zeewater en een hap meel toe, dat is toch niet normaal, hè? Als ze zulk eten aan de soldaten gaven, kwam er oproer van!”

„Ik heb je al meermalen gezegd dat eten niet lekker hoeft te

zijn!” riep Klaver. „Als het maar de juiste vitaminen bevat!”

„Dat weet ik,” zei Gerben. „Maar laat mij eens zo’n vitamine zien! Ik ben er reuze nieuwsgierig naar!”

„Vitaminen zitten in de voeding gelijk de smaak!” riep Klaver.

„Je kunt de smaak wel proeven, maar niet zien en zo is het ook met de vitaminen. Maar dat kan ik jou toch niet aan je verstand brengen!”

„Nu vergist u zich!” riep Gerben. „Ik weet alles van de voedingsleer. Neem bijvoorbeeld rode bietjes, daar zitten veel diriaten in. Evenals in uien en rabarber. Maar dat wist u niet, hè?”

„Diriaten?” vroeg Klaver. „Die bestaan niet!”

„Die bestaan wel!” riep Gerben. „Maar ze zijn net zo onzichtbaar als vitaminen!”

„Jij zuigt maar wat uit je duim!” riep Klaver.

„Dat doet u ook met uw vitaminengeklets! Zelfs een hongerige hond zou dat eten van u niet lusten!” riep Gerben.

„En gaat u maar door met uw kookkunst. Vandaag of morgen vinden wij u helemaal verschrompeld tussen de potten en pannen liggen!”

„Zó dom heb ik het nog nooit gehoord!” riep Klaver en hij nam nog een flinke hap meel en verdween hoestend in huis.

„Hij zal er nog eens in stikken,” voorspelde Gerben.

„En jongens, wat komen jullie doen?”

„Wij komen de praam lenen om voor Reitsma twaalf geiten te halen uit het dorp aan de overkant,” zei Hielke.

„Kunnen jullie dat wel?” vroeg Gerben. „Geiten zijn lastige dieren. Ze staan direkt klaar om je een kopstoot te geven. Ik geloof nooit dat het goed afloopt met twaalf van die wilde dieren!”

„Ga jij dan mee, Gerben?” vroeg Cor.

„Dat zal niet gaan,” zei Gerben. „Ik heb geen tijd!”

„We hebben je hulp niet nodig!” riep Sietse. „Reitsma is er bij en die weet hoe je met geiten om moet gaan. Kom jongens, we vertrekken!”

„Het loopt vast niet goed af en noem die prutschuit van jullie voortaan maar de Geitenark,” riep Gerben hen na.

„Moet je hem horen,” zei Sietse. „Hij moet niet denken dat wij het niet zonder hem kunnen!”

De Kameleon voer snel met de praam het meer over naar het dorp waar Reitsma, geholpen door z'n dochterje Femke de twaalf geiten in bedwang probeerde te houden op een pleintje vlakbij het kanaal.

Reitsma stond ongeduldig uit te kijken naar de komst van de jongens want het viel niet mee de geiten rustig te houden. De dieren rukten aan de touwen of gingen dreigend op de

achterpoten staan. Door een ruk aan het touw dwong Reitsma de geiten om weer op vier poten te staan waarmee hij dan de aanloop tot een kopstoot verhinderde. Eindelijk kwamen de jongens met hun boten in zicht. Sietse stuurde de praam naar de wal en Hielke en Louw legden haar stevig vast. Het inladen kon beginnen.

„We moeten ze één voor één aan boord brengen,” zei Reitsma, „anders wordt het een wild-west film!”

De komst van de jongens maakte de dieren onrustig en Femke kon het vijftal dat zij vasthield bijna niet in bedwang houden. Door op de straat te gaan zitten, dwong ze de geiten met hun koppen omlaag en kreeg ze het troepje weer in haar macht.

„Geef mij maar een touw,” zei Cor tegen haar, „dan breng ik alvast een geit in de praam!”

„Heel graag,” zei Femke. Zij gaf Cor het touw waaraan één van de grootste geiten zat.

Cor trok eraan en de geit ging aarzelend met hem mee. Het dier was moeilijk in beweging te krijgen maar plotseling schoot het vooruit en moest Cor aan het touw gaan hangen om de spring in 't veld tegen te houden. Hij stond nu vlak naast de praam en sprong aan boord. Door de sprong gaf hij zo'n ruk aan het touw dat de geit gedwongen werd hem te volgen.

„Dat is nummer één!” riep Cor trots, omdat het hem zo goed gelukt was.

„Wacht!” riep Sietse. „Ik kom je helpen om het touw aan de mastbank vast te maken!”

Voor en achter in de praam was een dikke brede balk die van zijkant tot zijkant liep. In de ene balk was een gat waarin een mast kon worden gestoken. Daarom noemde Sietse dat de mastbank. Sietse wilde Cor helpen om het touw rond de balk vast te maken, maar Cor kon dat best alleen, dat wil zeggen, hij dacht dat hij het kon, maar nauwelijks keerde hij de geit de rug toe of het dier gaf hem van achteren een kopstoot en struikelend viel Cor overboord. Femke gaf een gil van schrik en Reitsma riep: „Drommels, wat gebeurt er? Haal hem eruit, jongens!”

Maar de vrienden wisten dat Cor goed kon zwemmen, hij kwam dan ook meteen weer boven en trok zich aan de rand van de praam omhoog.

„Wat een rot geit!” riep hij kwaad.

„Eigen schuld, jongetje!” zei Sietse. „Jij had even moeten wachten totdat ik je kwam helpen. Wat zal je tante kwaad zijn!” „Tante hoeft het niet te weten!” riep Cor en hij begon z’n schoenen en de natte overall uit te trekken. Z’n vrienden gingen intussen door met het inladen van de geiten. Reitsma maakte zes geiten aan de voorbank vast en zes aan de achterbank. Femke hielp Cor bij het uitwringen van de overall. En toen vertrokken ze, maar nauwelijks waren ze van wal gestoken of Femke riep: „Stop! Onze fietsen moeten nog mee!”

Sietse stuurde de boten weer naar de wal en Hielke en Louw brachten de fietsen aan boord. Daarna vertrokken ze opnieuw. Ze voeren het kanaal door naar het meer.

„Zeg Cor,” zei Hielke, „over een kwartier zijn we thuis, maar dan zijn je kleren nog niet droog en zal je tante dus toch alles ontdekken!”

„Drommels, dat kan niet,” zei Cor. „Ik moet ergens een tijdje blijven om de kleren te laten drogen!”

„Ik zet je wel bij het eiland af!” riep Sietse. „Daar is volop zon en als we alles gelost hebben en de praam teruggebracht is, komen wij je weer halen!”

Dat vond Cor een prima idee. Ze voeren nu het meer op. Bij het zien van die grote watervlakte werden de geiten onrustig

en het was maar goed, dat Reitsma de dieren zo kort mogelijk had vastgebonden. Ze konden nu geen wilde sprongen maken. Femke probeerde de dieren te kalmeren door ze toe te spreken en te strelen. De jongens volgden haar voorbeeld. Terwijl Kees de ene geit streelde, zat een andere aan de achterkant van z'n overall te knabbelen.

„Pas op, jô!” waarschuwde Louw. „Die geit eet je overall op!” Kees schrok en doordat hij nogal haastig opsprong bleef een stuk van de overall tussen de tanden van een geit zitten. Het dier had het achterzakje er finaal afgetrokken. Hielke nam het lapje stof uit de geit haar bek en gaf het aan Kees.

„Hier is je achterzak terug, Kees!”

„Gelukkig zit er geen gat in m'n overall,” riep Kees. „Het is nogal goed afgelopen!”

Hij frommelde het stukje stof in elkaar en zou het overboord gooien.

„Niet doen!” riep Femke. „Je moet het aan je moeder geven! Zij kan het gebruiken wanneer ze een gat in de overall moet repareren!”

„Maar dan weet ze meteen dat die zak eraf is,” zei Kees.

Hij wilde het liever verzwijgen,

„Je moeder ziet het toch wel!” riep Louw. „Op de plaats waar de zak zat, is een donkere vlek!”

Femke nam het stukje doek en vouwde het netjes op.

„Alsjeblieft Kees!” zei ze. „Als je het zo aan je moeder geeft, zal ze je nog prijzen!”

„’t Lijkt wel een zakdoek,” zei Kees. Ze naderden nu het eiland, Cor zocht z’n spullen bij elkaar en sprong op de wal toen de praam tussen het riet schoof. Daar stond hij in z’n zwembroekje de vrienden na te wuiven die meteen verder voeren naar het dorp.

„Tot ziens Cor Crusoë!” riep Sietse.

Eén van de geiten mekkerde. Dat werkte aanstekelijk want toen de praam onder de brug doorvoer mekkerden alle geiten. De brugwachter riep lachend: „Dat zijn muzikale geiten, Reitsma! Ze kunnen wel bij het zangkoor!”

„Ja!” riep Reitsma. „Binnenkort treden ze op voor de televisie!”

„Zeker als de Reitsma Sisters?!” riep de brugwachter en dat vond hij zelf zó grappig, dat hij luid lachte.

Reitsma trok z’n schouders op. Dat de Sisters genoeg melk gaven was voor hem belangrijker.

Bij het erf van Klinkhamer werd de praam aangemeerd. Hier konden de geiten gemakkelijk van boord gaan en was het tevens niet zo ver meer naar het huis van Reitsma.

„Zeg jongens,” zei Reitsma. „Als we nu allemaal één geit

wegbrengen, kunnen we ze in twee keer lossen!”

De jongens vonden het best en zo zag Klinkhamer even later zes personen met ieder een geit aan het touw langs de smederij lopen.

„Het lijkt wel een karavaan,” riep Klinkhamer.

„Ja,” riep Kees. „Dit zijn kamelen zonder bulten!”

Zonder enige moeite werden de geiten naar het huis van Reitsma gebracht waar ze werden losgelaten in het weiland. Ze begonnen meteen te grazen. De andere geiten die daar reeds liepen kwamen nieuwsgierig kennismaken. Reitsma en z'n helpers bleven kijken hoe die kennismaking zou verlopen. Maar dat ging vrij rustig. De nieuwelingen hadden het te druk met grazen om aandacht aan de overige bewoners te kunnen schenken.

„Dat valt mee,” zei Reitsma. „Gewoonlijk gaan ze vechten, maar dit loopt wel los!”

Ze haalden de overige zes geiten, maar toen ze terugkwamen was het vredige tafereel van rustig grazende geiten veranderd in een complete veldslag.

„Daar heb je het gedonder al!” riep Reitsma. Hij holde het weiland in naar de vechtende dieren die elkaar krakende kopstoten toedienden. Door de komst van nog meer geiten en de aanwezigheid van Reitsma en de jongens staakten de

dieren het gevecht.

De kudde was nu zó groot dat de dieren schijnbaar begrepen hoe weinig zin het had om te blijven ruzie maken. En zo keerde de rust terug op het weiland.

„Ik zal ze voorlopig extra in de gaten houden,” zei Reitsma. Toen vroeg hij hoeveel hij de jongens schuldig was.

„Wij komen weleens een kaasje proeven!” riep Hielke.

„Onze fietsen liggen nog in de praam!” zei Femke.

„Die brengen wij wel even!” boden Kees en Louw aan en zij holden naar de smederij.

Toen Hielke en Sietse naar de smederij wandelden fietsten Louw en Kees hen voorbij.

„Jullie wachten wel, hè?” riep Kees. „We komen zo terug!”

„Natuurlijk wachten we!” riep Hielke.

Onze beide schippers keerden de praam en bleven wachten op Louw en Kees die weldra hollend terugkwamen.

„Waarom hebben jullie toch zo’n haast?” vroeg Hielke.

„Kees was bang dat jullie zonder hem zouden wegvaren,” lachte Louw.

„Dan heeft Kees last van de vreesziekte,” zei Sietse.

„Ik weet niet eens wat voor ziekte dat is!” riep Kees verontwaardigd.

„Ik ook niet!” zei Sietse. „Allee! Daar gaan we weer!”

De Kameleon duwde de praam weer naar het meer en vervolgens naar de boerderij van Jellema waar ze netjes op haar plaats werd vastgelegd.

„Ik ga even zeggen dat de praam terug is,” zei Hielke. De anderen gingen mee. Gerben zag hen en riep: „Hoe is het gegaan? Hebben jullie geen brokken gemaakt?”

„Welnee!” riep Sietse. „De geiten zijn heelhuids afgeleverd en de praam ligt onbeschadigd voor de wal!”

„Juist!” zei Gerben. „En waar is Cor?”

„Die werd met een keurige kopstoot over boord geworpen!” zei Louw lachend.

„Aha, daar hoor ik wat!” riep Gerben. „En wat is er nog meer gebeurd?”

„Alleen heeft een geit mijn achterzakje weggerukt,” zei Kees.

„Kijk maar!”

Gerben zag de donkere plek op Kees z’n overall en vroeg:

„Heeft de geit dat lapje stof opgegeten?”

„Welnee,” zei Kees. „Geiten lusten toch geen overalls?”

„Dat zou je nog wel eens lelijk kunnen tegenvallen!” zei

Gerben. „Ik weet ervan dat een vrouw op het grasveldje bij haar huis een wollen sjaal zat te breien. Er liep ook een geit die op een gegeven moment achter de stoel van de vrouw in de schaduw ging liggen. De sjaal moest een meter lang

worden en het grootste deel dat reeds klaar was, hing naast de vrouw op de grond. De geit vond de sjaal zo mooi, dat ze er aan begon te knabbelen. En wat de vrouw er van boven aanbreide vrat de geit er onder weer af. Toen kwam de bakker. De vrouw legde haar breiwerk neer om het brood in ontvangst te nemen. Even later vertrok de bakker en de vrouw wilde verder gaan breien maar de geit had de hele sjaal al bijna opgegeten!”

„Dat zal een geit nooit doen!” riep Sietse.

„Jij bent niet verplicht om dit verhaal te geloven,” zei Gerben, „maar het is een feit, dat toen er jonge geitjes werden geboren ze allemaal een wollen sjaaltje om hun nek droegen!”

„Ik geloof het helemaal, Gerben!” riep Hielke. „Wij hadden graag nog meer verhalen willen horen maar Cor wacht op ons. Tot ziens!”

De jongens holden het erf af naar de Kameleon en voeren rechtstreeks naar het eiland. Cor stond reeds van verre te wenken en te roepen.

„Ik geloof dat hij erg ongeduldig is!” zei Kees. „Hij wil dat wij sneller gaan varen!”

„De eenzaamheid heeft hem aangegrepen,” zei Hielke.

„Sommige mensen kunnen daar niet tegen en worden dan van alles bang. Als ze het riet horen ritselen denken ze dat er

een dier tussen vandaan komt en als het water tegen de wal klotst menen ze dat er een monster in het meer zit!”

Maar Cor was helemaal niet bang. Integendeel, hij was reuze kwaad.

„Ik ben bestolen!” riep hij. „Die drie jongens daarginds in de roeiboot hebben m’n horloge, m’n portemonnee en m’n zakmes geroofd. Ik had alles in het gras gelegd om te laten drogen. Toen kwamen die jongens en maakten een praatje met mij. Terwijl ik vertelde hoe ik zo nat was geworden, heeft een van hen stiekem m’n spullen gestolen. Ik had niets in de gaten. De dief stapte in zijn boot en riep: „Gaan jullie mee? Anders komen we te laat!” En zo vertrokken ze. Ik keek hen na en daarna voelde ik aan m’n kleren of ze al droog waren. Toen ontdekte ik de diefstal. „Kom terug!” riep ik, maar ze begonnen harder te roeien, de schooiers!”

„Ik krijg ze wel!” zei Sietse. „Blijf jij maar hier Cor, want als zij jou bij ons in de boot zien, gooien ze misschien jouw spullen te water en ben je alles kwijt. Zij kunnen ons hier niet zien en weten dus niet dat wij vrienden van jou zijn. Maar ik haal ze gemakkelijk in. Welke jongen heeft de buit?”

„Die met een witte trui!” zei Cor.

„Oké! Tot ziens Cor Crusoë!”

Sietse liet de Kameleon vertrekken en voer in de richting van

het Paviljoen. Maar halverwege veranderde hij de koers en voer naar de roeiboot.

„Zeg jongens,” zei Sietse. „We doen zo dadelijk net alsof we van niets weten. Ik ga hen vragen of we hun boot naar de overkant zullen duwen. We maken hun boot dan aan de Kameleon vast en klimmen bij hen aan boord. En dan eisen we plotseling het gestolene terug!”

„Daar komt de politieboot,” zei Kees. „Laten we die gaan waarschuwen!”

„Eerst moeten we bij die jongens aan boord zijn,” zei Sietse. „Anders kunnen we niet voorkomen dat ze hun buit overboord kieperen!”

De Kameleon haalde de roeiboot weldra in.

„Hallo!” riep Sietse. „Moeten jullie naar de overkant?”

„Ja! Kunnen jullie ons trekken?” vroegen de jongens.

„Met alle plezier!” zei Sietse en hij stuurde de Kameleon naast het bootje. Hielke maakte de boten aan elkaar vast. Om dat goed te kunnen doen stapte hij over in de roeiboot en trok een touw rond de bank van de roeier en legde er een knoop in.

„Varen maar, Sietse!” riep Hielke en hij bleef op het bankje naast de roeier zitten. Het was de jongen met de witte trui. Sietse gaf de motor vol gas en de boten voeren snel verder.

„Dat gaat vlugger dan roeien,” zei een van de jongens. „Die boot van jullie is wel sterk!”

„En ook reuze snel,” zei Sietse. „Wij kunnen nog best voor de politieboot het kanaal binnenvaren!”

Bij het horen van ‚politieboot’ keek de jongen naast Hielke verschrikt om. Hielke zag het en wist nu zeker dat de dief vlak naast hem zat.

Een van de andere jongens zei: „Ik geloof dat de politieboot er eerder is. Het is één van de snelste boten van het meer!”

„Dat zullen we nog eens zien!” riep Sietse en liefde motor op volle toeren draaien. Het roeibootje danste op en neer zodat de jongens zich aan de banken vasthielden.

„Niet zo hard!” riepen ze. „Onze boot kan er niet tegen! Ze gaat zo meteen stuk!”

Sietse temperde de snelheid, hij had z’n doel reeds bereikt. Gelijktijdig, met de politieboot kwam de Kameleon bij het kanaal. Sietse drukte even op de hoorn en stak een hand op naar de stuurman. Dan stuurde hij het roeibootje tegen de zijkant van de patrouilleboot. De brigadier kwam vragen wat dat te betekenen had.

„We brengen u een dief!” riep Sietse.

Op dat moment stak de jongen naast Hielke z'n hand in z'n zak om er iets uit te halen, maar Hielke sloeg z'n armen zo stevig om hem heen, dat de jongen zich niet meer kon verroeren. Een politieman kwam te hulp. Hij greep de boosdoener in z'n kraag en trok hem aan boord. Daar kwamen toen de portemonnee, het horloge en het mes van Cor te voorschijn. De andere twee jongens riepen: „Daar wisten wij niets van!”

„Wel waar!” riep hun vriend. „Jullie hebben zelf gezegd dat jullie de jongen op het eiland aan de praat zouden houden en dat ik dan gauw alles moest meenemen!”

„Aha!” riep de brigadier. „Jullie hebben dus met z'n drieën een jongen beroofd? Daarvoor zal ik jullie afleveren aan de politie in jullie dorp. Kom aan boord!”

Het tweetal stapte vol tegenzin over op het politievaartuig. Onze vrienden vertelden de brigadier wat er gebeurd was en Hielke vroeg: „Mogen wij nu de bezittingen van onze vriend terug hebben?”

De brigadier vond het goed en gaf het gestolene aan Hielke. De politieboot voer verder het kanaal in met de roeiboot op sleeptouw en de Kameleon keerde terug naar het eiland waar Cor zich intussen had aangekleed!

„Hoe is het afgelopen?” vroeg hij vol ongeduld.

„Alsjeblieft!” zei Hielke. „Hier zijn je spullen! De portemonnee is leeg! Het glas van het horloge is stuk en de punt van het mes is er afgebroken!”

De vrienden stonden lachend te kijken hoe Cor alles controleerde en riep: „Gelukkig! Alles is nog oké! Wel bedankt, jongens!”

„Als de Kameleon er niet geweest was, had je er nooit iets van teruggezien, Cor!” zei Louw.

„Dat is waar!” zei Cor. „Ik heb met bewondering naar de Kameleon staan kijken. Ze vaart geweldig!”

„Hoe laat is het op dat gestolen horloge?” vroeg Sietse.

„Kwart voor vijf!” zei Cor.

„Dan gaan we naar huis!” zei Sietse. Bij de Woudaap stond Dijkstra.

„Hoe is het gegaan met het geitenvervoer?” vroeg hij:

„Hebben jullie geen brokken gemaakt?”

„Wij zijn allemaal nog heel en de geiten ook!” riep Sietse, Kees ging aan wal. Z’n moeder die in de deuropening stond zag meteen dat de achterzak van Kees z’n overall verdwenen was.

„Zeg Kees,” zei ze. „Wat is er met je achterzak gebeurd?”

„Die heeft een geit eraf gerukt, moeder!”

„Is het weer zover?” riep Dijkstra. „Jij bent natuurlijk weer de

enige die gehavend naar huis komt. Of missen de andere jongens ook hun achterzakken?”

„Bij mij is alles nog heel!” zei Sietse en de anderen knikten om te bevestigen dat bij hen ook alles in orde was.

„Zie je wel?!” riep Dijkstra. „Alleen slome Keesie is z’n achterzak kwijt!”

„Nietwaar!” riep Kees. „Ik heb hem nog!”

„Grote leugenaar!” riep Dijkstra. „Ik zie toch duidelijk dat ie verdwenen is?! Of dacht jij...”

„Hier is de zak!” riep Kees en hij toonde het netjes opgevouwen stukje doek.

„Goed zo, Kees!” prees z’n moeder. „Dat heb je heel mooi gedaan! Ik vreesde al dat het stukje doek weg zou zijn, maar je hebt het keurig opgevouwen. Daar ben ik echt blij mee!”

„Nee maar!” riep Dijkstra verbaasd. „Hij heeft het nog netjes opgevouwen ook. Dat is gewoon een heel groot wonder! Of ga jij je leven nu plotseling beteren?”

„Welja,” zei Kees. „Waarom niet? Eens moet ik daar toch mee beginnen, nietwaar?!”

Z’n vrienden hadden reuze veel plezier omdat antwoord en lachend voeren ze naar huis.

„Kees weet z’n nummer goed te verkopen,” zei Sietse. „Als Femke er niet was geweest en zij het doekje niet zo keurig had

opgevouwen, was Kees niet met zoveel bewondering ontvangen. En die slome maar braaf doen. Hij moet later maar komediant worden, daar is-ie geknipt voor!”

HOOFDSTUK VII

Er viel niets te beleven, totdat Hielke en Sietse naar de bakker gingen

's Avonds kwam Reitsma bij Klinkhamer vragen of hij de volgende dag de handkar mocht lenen.

„Ik ga in 't vervolg zoals dat vroeger de schillenboer deed mensen vragen om aardappelschillen voor m'n geiten,” zei hij, „maar ik moet er nog een karretje voor aanschaffen!”

„Wij kunnen wel een kar voor u maken,” zei Sietse. „We nemen een kist op fietswielen met een trekstang eraan die u achter uw fiets kunt vasthaken!”

Klinkhamer begon te lachen.

„De jongens lijken wel compagnons van u, Reitsma! Ze kunnen u best helpen!”

„Een karretje is gauw gemaakt,” zei Sietse. „We hebben hier oude fietswielen genoeg.”

„Gauw gemaakt?” vroeg Reitsma. „Kan dat zo vlug?”

„Welja,” zei Hielke. „Zodra we een kist hebben, is het verder heel eenvoudig. En wij vinden het een leuk tijdverdrijf.”

„Maar in ieder geval komt u morgen mijn kar maar lenen,

Reitsma,” zei Klinkhamer. „En wat de jongens gaan fabriceren zullen we maar afwachten.”

Sietse begon meteen bij de oude fietsen te zoeken naar geschikte onderdelen. Hielke kwam hem helpen.

„We moeten twee voorvorken met wielen hebben,” zei Sietse. „De vorken maken we aan de kist vast en de kar kan rijden!”

De rest van de avond waren ze zoet met het slopen van twee vorken uit oude fietsen. Klinkhamer kwam tenslotte vragen of zij van plan waren de hele nacht door te werken. Het was al tien uur geweest en dus zoetjes aan tijd om naar bed te gaan. De volgende morgen vroeg Sietse aan Cor en Louw of zij nog ergens een flinke kist wisten om er een wagentje van te maken. De vrienden konden er Sietse niet aan helpen maar ze wilden wel graag meewerken aan de bouw van het wagentje. Het was immers voor een goed doel?

„Dan gaan we Kees vragen,” zei Sietse en ze voeren naar de Woudaap. Kees wist zelfs een hele stapel kisten te staan.

„Ik heb ze gisteren gezien in het dorp aan de overkant,” zei hij. „Ze stonden op het erf achter een winkel!”

„We gaan meteen kijken!” riep Sietse en de Kameleon voer weldra op volle snelheid over het meer.

„Misschien moeten we zo’n kist wel kopen,” zei Louw.

„Ik hoop van niet,” zei Sietse. „Want ik heb geen rooie cent meer!”

„Dan gaan we in dat dorp een inzameling houden!” zei Kees.

„Voor onze schillenboer?” vroeg Hielke lachend. „De mensen zullen zeggen dat we in ons eigen dorp maar moeten gaan inzamelen!”

„Dan zeggen we dat het voor een diertuin is,” zei Kees, „of voor een kinderboerderij!”

„Je bent weer wild aan het fantaseren Kees!” riep Cor. „Maar we zullen nu gauw weten of we een kist kunnen krijgen!”

De Kameleon voer het kanaal in en naderde snel het dorp.

Voor de wal, waar ze de vorige dag de geiten hadden geladen, lag nu een kleine tjalk.

„Ai!” riep Kees. „De Jong, de ijsventer, haalt alle kisten weg!”

Inderdaad was De Jong druk bezig met de kisten in z’n schip te laden. Toen de Kameleon naast de tjalk aanlegde, keek De Jong op van z’n werk en riep: „Ha jongens! Komen jullie mij even helpen?”

„Voor een kist!” riep Sietse meteen.

„Wat zeg je?” vroeg De Jong verwonderd.

„Wij zoeken een kist om er een wagentje van te maken,” zei Hielke. „Maar als u ze allemaal meeneemt, moeten wij ergens anders gaan kijken!”

„Moet het een grote kist zijn?” vroeg De Jong.

„Die platte daar, zou precies goed zijn!” riep Sietse en hij wees naar een kist die naast de ijskar op het dek stond.

„O, heem die maar mee!” zei De Jong. „Daar zit toch niet veel hout aan.”

„Fijn, dank u wel!” riep Hielke. „Kom jongens, dan gaan we even helpen laden!”

Er lagen nog acht kisten op de wal die De Jong graag allemaal in het ruim wilde hebben.

„Daar blijven ze droog!” zei hij. „De planken verkoop ik aan knutselaars!”

Met de hulp van de jongens ging het laden nu heel vlot, Hielke en Sietse tilden de kisten op het dek en Louw, Cor en Kees lieten ze in het ruim zakken waar De Jong ze opstapelde. Alleen de kist van de vrienden bleef aan dek. Ze was één meter negentig lang, vijfentachtig centimeter breed, en vijftig centimeter diep.

„Hoe nemen we de kist mee?” vroeg Cor.

„Dat is helemaal geen probleem!” zei Kees. „We leggen haar voor op de Kameleon en dan gaan we er in zitten!”

„Misschien kan het,” zei Sietse. „We kunnen het proberen!” De kist werd voor de motorkap op de zijanten van de boot gezet en Cor probeerde of hij er in kon zitten. Nauwelijks

stond hij in de kist of Sietse kwam ook aan boord. Daardoor helde de Kameleon iets en gleed de kist te water.

Cor viel er bijna uit en riep: „Help, de kist is lek!”

Sietse trok met de boothaak de kist terug en Cor stapte Vlug in de Kameleon.

„Daar had ik bijna weer een nat pak!” mopperde hij.

Op het dek van de tjalk zat Kees luid te lachen. Hij vond het een prachtige voorstelling die Cor daar gegeven had.

„Als je nog eens wat weet, ga je er zelf maar in!” riep Cor.

„Jij had moeten wachten totdat de kist was vastgesjord!” riep Kees. „Een deklust moet altijd behoorlijk vastgesjord zijn! Dat weet je toch?!”

„We binden de kist naast de boot vast!” zei Hielke. „Dat geeft de minste last!”

Met een paar touwen werd de kist stevig naast de Kameleon vastgebonden en toen voeren ze terug naar huis. Er kwam wel water in de kist maar zinken deed ze niet. Ze stond bijna half vol toen de jongens achter de smederij aanlegden. Het water moest er eerst worden uitgeschept omdat de kist anders te zwaar was. Met een paar emmers schepten ze om beurten en trokken de kist daarna met vereende krachten op de wal. Daar werd ze ondersteboven in het gras gelegd er werden vlak naast de zijwanden twee gaten in de bodem gemaakt. Met opzet

hielden de jongens de gaten vijftien centimeter uit het midden zodat de zwaarste helft op de trekstang zou drukken. Bij een caravan achter een auto moet ook het meeste gewicht voorin anders gaat de trekhaak op en neer en kan dan losschieten. In de gaten werden de stelen van de vorken met de wielen geduwd en dan keerden ze de kist om zodat ze op haar wielen stond. Maar de kar zwieberde omdat de vorken niet goed vaststonden. Daar hadden Hielke en Sietse reeds op gerekend. In de stelen van de vorken hadden ze gaten geboord, daar staken ze bouten door waarmee de stelen aan de zijkanten van de kist werden vastgeschroefd. Nu stond de kar stevig op z'n wielen en moest er nog een trekstang aan gemaakt worden. Hielke haalde zijn fiets erbij om de hoogte van de trekstang te bepalen. Na enig passen en meten werd een gebogen stang onder de kist vastgemaakt en dan met een fietsriem aan de bagagedrager vastgekoppeld. Sietse fletse met de kar het grasveldje rond en warempel, het ging prima. Klinkhamer kwam het werkstuk bewonderen.

„Jullie kunnen wel rijtuigbouwers worden,” zei hij. „Reitsma zal er wel blij mee zijn!”

„Ja jongens, we gaan gauw naar Reitsma!” riep Sietse, waarop Louw en Kees in het karretje gingen zitten en Sietse begon te fietsen. Sietse moest stevig op de trappers duwen om de zaak

aan het rollen te brengen, maar het ging en eenmaal op de weg moesten Hielke en Cor nog hard lopen om hem bij te houden.

Reitsma keek inderdaad verrast toen de jongens hem de kar brachten.

„Maar dat is geweldig!” riep hij. „Ik zou er zo mee weg kunnen gaan om schillen te halen, maar ik heb nog geen tijd!”

Femke kwam ook kijken. Zij vond het karretje mieters.

„Daar kan ik ook best mee rijden!” zei ze. „En jongens, komen jullie even onze eerste kaas bekijken?”

„Hebben jullie die nu al?” riep Kees. Hij ging gauw met Femke mee naar het schuurtje waar naast de roestvrij stalen bak de kaasjes nog in de vormen onder de pers stonden.

„Ah, die persen komen uit de boterfabriek!” riep Sietse.

„Goed geraden, Sietse!” zei Reitsma. „De directeur helpt mij zoveel hij kan, dat vind ik geweldig van hem!”

Reitsma vertelde hoe hij de melk dikker had gemaakt door er stremsel aan toe te voegen. Daarna had hij langdurig geroerd totdat zich kaasdeeltjes begonnen te vormen. Die deeltjes werden eruit geschept met een zeef en in de vormen gedaan, waarna door persing de deeltjes werden samengedrukt tot een kaas.

Cor vond dit reuze interessant want hij was nog nooit in een

kaasmakerij geweest. Z'n vrienden wel. En dan zei Cor: „Zeg jongens, zou het niet leuk zijn als wij vandaag de schillen gingen ophalen?”

„Welja!” zei Sietse. „Dat doen we.”

Reitsma vond het natuurlijk prachtig dat de jongens dat wilden doen en Sietse fietste het erf af, het dorp in. Toen hij de eerste huizen voorbij reed, riep Kees: „Hé jô! Stop! Hier wonen ook mensen die aardappelen eten!”

„Dat zou dom zijn!” zei Sietse. „Ik begin liever aan de andere kant van het dorp met laden. Voordat de kar dan vol is, ben ik hier terug! Snap je dat, Keesie?”

Kees begreep het en dus begonnen ze bij de huizen voorbij de boterfabriek met het inzamelen van schillen. Sommige vrouwen hadden hier natuurlijk niet op gerekend, maar allemaal waren ze bereid om in 't vervolg de schillen voor Reitsma te bewaren. Ook was er een mevrouw die de jongens terug riep. Zij was haar aardappelmesje kwijt en dat bleek nota benen nog tussen de schillen te zitten.

„Drommels,” zei Hielke. „We moeten alles goed controleren op scherpe voorwerpen want als een geit ze opeet gaat ie dood!”

Intussen werd de kar steeds voller totdat ze plotseling kantelde en de inhoud over de straat rolde. Er was een wiel losgeraakt,

het lag onder de kar.

„Ha!” riep Hielke. „Dat wiel met die nikkelen velgen heb jij er ingezet, Sietse! Maar in de haast heb je natuurlijk vergeten de moeren vast te draaien!”

Sietse zei niets, hij wist dat Hielke gelijk had. Daarom maakte hij de fiets los van de trekstang en fietste naar de smederij.

„Dat is helemaal mooi!” riep Kees. „Nu laat hij ons ook nog zitten met de rommel!”

„Wel nee,” zei Hielke. „Hij gaat een stelsleutel halen om de moeren mee vast te draaien!”

Ze tilden de kar omhoog en duwden het wiel weer op haar plaats. Hielke begon de schillen die op de straat lagen met z'n handen in de kar te gooien.

„Dat is zo geen werk!” zei Kees. Hij belde bij een huis aan en vroeg om een stoffer en blik. Zo werden de schillen netjes opgeveegd en in de kar geladen. Sietse kwam terug met een stelsleutel en draaide de moeren extra vast. Dan gingen ze met een volle kar terug naar Reitsma. De fiets werd losgekoppeld en de kar het weiland ingereden. De geiten kwamen er meteen op af. Dan tilde Sietse de trekstang omhoog zodat het achtereind van de kar de grond raakte. Door de stang helemaal naar achteren te duwen ging de kar over de kop en was de hele vracht gelost.

„Dat is verdraaid handig!” riep Reitsma. „Het is zelfs een kiepkar!”

„Ja, ja,” riep Sietse, „als wij iets maken doen we het goed!”

„Maar er zat wel een wiel los!” riep Kees.

„Jij vergeet ook weleens wat!” riep Sietse boos.

„Jullie gaan toch geen ruzie maken?” vroeg Reitsma. „Dat is niet goed voor m’n geiten! Van ruziestemmen worden ze melancholiek en geven dan geen melk meer. Hoe

opgewekter de dieren zijn hoe meer melk ze geven. Daarom zal ik een luidspreker in het weiland plaatsen waaruit de hele dag vrolijke muziek moet klinken!”

„U maakt al net zulke grapjes als Gerben,” lachte Louw.

„Tja jongens,” zei Reitsma, „dat komt omdat ik weer wat meer vertrouwen in de toekomst heb. De eerste kaasjes zijn morgen klaar en ik verwacht dat ze heel goed zullen zijn. En met een goed produkt valt altijd wel wat te verdienen!”

De jongens wensten Reitsma nog veel succes toe en vertrokken naar huis. Het was tijd voor het middageten.

Die middag gingen de jongens varen en zwemmen. Na het zwemmen lagen ze op de helling van de dijk te zonnen en vielen toen in slaap. Doordat het zonnetje zo heerlijk scheen en een zacht windje het riet deed ritselen sliepen onze vrienden zó vast dat ze zeker tot de avond waren blijven liggen

als Gerben niet met een praam voorbij was gekomen.

„Hup, dartele jeugd!” riep hij. „Schamen jullie je niet om het mooiste deel van de dag te verslapen?!”

„Ik ben al wakker!” riep Kees.

„Waar ga je heen, Gerben?” vroeg Hielke.

„Naar huis!” riep Gerben. „Het is al vier uur geweest!

Hoogste tijd om te gaan melken! Jullie mogen mij wel naar de boerderij brengen!”

Dat wilden de jongens wel en de Kameleon begon de praam de duwen.

„Hoe gaat het met mijnheer Klaver?” vroeg Cor.

„Die weet niet wat hij wil,” zei Gerben. „De ene dag zegt hij:

‘ik ga morgen vertrekken’ en de volgende dag zegt hij dan:

‘maar ik blijf hier niet lang meer.’ Hij is een man die geen

besluit kan nemen. Net als de man die bij Klinkhamer kwam

en een oude fiets wilde uitzoeken. Daarvoor moest hij langs

de smidse lopen. Hij dacht ik ga er links omheen. Toen dacht

hij, nee ik ga er rechts omheen, maar z’n linker been was al

naar links gegaan entoen z’n rechter been naar rechts ging,

kon hij geen kant meer heen en plofte voorover met z’n

gezicht in de as op de smidse. Hij zag zo zwart als de knecht

van Sinterklaas. Klinkhamer heeft hem even kopje onder in

de koelbak geduwd en toen was hij weer schoon. En zo zal

Klaver ook een keer struikelen want wie alleen maar eet en luiert is gauw aan z'n eind. Van te veel luieren raak je verstopt en zo is het en niet anders!"

Ze hadden de boerderij van Jellema bereikt en stuurden de praam naar de steiger. Gerben bedankte de vrienden voor de hulp en Sietse riep: „De groeten aan Klaver!"

„Op je nek een baal haver!" rymde Gerben.

Lachend voeren de jongens naar de Woudaap waar Kees werd afgeleverd en op volle snelheid ging de Kameleon verder huiswaarts.

Klinkhamer keek op de klok toen het hele stel de smederij binnenkwam. Het was kwart voor vijf.

„Jullie zijn niet laat," zei hij, „viel er niets te beleven?"

„We hebben heerlijk gezwommen en geluierd," zei Sietse.

„Ik denk dat ik ook maar ga luieren," zei Klinkhamer. „Gaan jullie mee naar binnen?"

Aan tafel konden Hielke en Sietse ditmaal weinig vertellen want ze hadden immers niets bijzonders beleefd. Maar de dag was nog niet om en ze hadden er geen flauw vermoeden van wat ze die avond nog zouden meemaken. Het begon toen de telefoon rinkelde en Klinkhamer de hoorn opnam. De bakker meldde zich aan de andere kant van de lijn. Hij vroeg of Klinkhamer hem ook aan zware stoppen kon helpen voor

de elektriciteit. De mengmachine was te vol geweest en de deegmassa had toen het draaien te veel belemmerd waardoor een stop doorsloeg,

„Ik zal de jongens meteen sturen!” beloofde Klinkhamer en zo fietsten even later Hielke en Sietse samen op een fiets naar de bakkerij om er een doosje stoppen te brengen. Ze reden voorbij de bank en zagen in het kantoor de directeur achter een bureau zitten.

„Mijnheer Elzinga zit nog geld te tellen,” zei Sietse lachend terwijl hij de fiets naar de bakkerij stuurde. Daar stapten ze af en brachten het doosje naar binnen. De bakker nam er meteen een stop uit en schroefde die in de schakelkast. Dan trok hij een handle over en de deegmachine begon weer te draaien.

„Gelukkig! Die loopt weer!” zei de bakker. Hij gaf de jongens ieder een groot stuk koek als beloning. Smullend fietste het tweetal terug naar huis.. Maar doordat Sietse in de ene hand de koek vast hield stuurde hij maar met één hand. Hielke die achter op de bagagedrager zat te trappen kon zich ook maar met één hand vasthouden omdat hij in de andere de koek had. Daardoor reden ze ietwat slingerend langs de weg.

Opeens gleed de linkervoet van Hielke van de trapper en dat verstoorde zodanig het evenwicht dat Sietse het stuur niet

recht kon houden. Met een sierlijke boog zwenkte de fiets over de weg en kwam toen met een schok tegen de muur van de bank.

„Dat is jouw schuld!” riep Sietse. „Jij bracht mij uit balans!”
„Ja, m’n voet gleed van de trapper,” zei Hielke. „Maar het is gelukkig goed afgelopen. En mijnheer Elzinga heeft er niets van gemerkt!”

In het kantoor zat mijnheer Elzinga gebogen over de papieren op z’n bureau. Hij had het zeker bijzonder druk want hij keek op noch om hoewel de jongens met hun botsing toch flink wat herrie hadden gemaakt.

Sietse keek naar binnen en bleef kijken.

„Wat is er?” vroeg Hielke. Hij keek ook door het raam.

„Er klopt iets niet,” zei Sietse. „Is dat mijnheer Elzinga wel?”

„Nee,” zei Hielke. „Hij lijkt er helemaal niet op. Wacht, ik ga naar het zijraam, daar is het beter te zien!”

Sietse ging met hem mee, maar ook door het zijraam viel het moeilijk te onderscheiden wie daar achter het bureau zat, Sietse tikte tegen de ruit, maar de mijnheer schonk er geen aandacht aan, hij bleef in z’n papieren kijken.

„Hij beweegt helemaal niet,” zei Hielke. „Hij is toch niet overleden?”

„We gaan Zwart waarschuwen,” zei Sietse.

„En de dokter,” zei Hielke.

Vlug fietsten ze naar het huis van Zwart en trokken aan de bel. Sietse deed dat zo woest dat Zwart met een kwaad gezicht de deur opende.

„En wat betekent dit lawaai?” vroeg hij bars aan het tweetal.

„Mijnheer Zwart, er klopt iets niet bij de bank,” zei Hielke.

„Mijnheer Elzinga zit roerloos achter z’n bureau! Hij beweegt zich helemaal niet!”

„Hij is vast overleden!” vulde Sietse aan. „U mag de dokter wel waarschuwen!”

„Drommels,” schrok Zwart, „daar zal ik meteen werk van maken. Als er maar geen misdrijf gepleegd is.”

Zwart nam de telefoon en draaide het nummer van de dokter, maar legde dan de hoorn meteen weer op de haak.

„Mijnheer Elzinga is niet in het kantoor, jongens!” zei hij, „ik heb hem met z’n auto naar de stad zien rijden!”

„Maar wie zit er dan achter het bureau?” vroeg Hielke.

„Het leek wel een pop,” zei Hielke. „Zo onbeweeglijk zat hij daar!”

„Een pop?!” riep Zwart. „Dat kan best waar zijn!”

Hij pakte z’n fiets en gevolgd door de jongens reed hij snel naar de bank. Zwart keek door de ramen en zag inderdaad iemand achter een bureau zitten.

„Dat is een pop!” zei hij. „Hier is een inbreker bezig!”

Hij voelde aan de deur, maar die was op slot.

„Hm,” bromde Zwart. „Vervelend dat mijnheer Elzinga nu niet thuis is. Enfin ik zal de achterdeur eens proberen.”

Om langs het gebouw te kunnen lopen moesten ze over een hekje klimmen en daarna nog door een heg heen breken.

Hielke en Sietse lieten zich in de heg vallen, zo ontstond er een opening waar Zwart doorheen stapte.

Bij de achterdeur zag Zwart meteen dat die opengebroken was. Er lagen houtsplinters op de grond en de ene deurstijl vertoonde diepe beschadigingen. De deur kon zonder moeite geopend worden. Zwart stapte naar binnen. Hielke en Sietse moesten buiten blijven. Zij liepen terug naar het zijraam, waar ze zagen hoe Zwart naar de persoon achter het bureau liep. Zwart trok hem omver. Het was een pop!

„Zeker de etalagepop van Rinsma,” zei Sietse en toen was hij zo brutaal om ook door de achterdeur naar binnen te gaan. Hij zag een grote brandkast open staan. Uit een bureau was een lade gebroken.

„Hé Sietse!” riep Zwart. „Weg wezen! Je mag nergens aankomen!”

Ze gingen samen naar buiten. Zwart keek uit over de weilanden achter het gebouw.

„Jammer, dat ik geen verrekijker bij me heb,” zei hij, „maar het lijkt wel of daar ginds iemand door de polder loopt!”

„Ja!” riep Hielke. „Het lijkt mijnheer Klaver wel!”

„Juist!” zei Zwart. „Die persoon wil ik even spreken!”

„Kijk mijnheer Zwart,” riep Sietse, „er staan voetafdrukken aan de kant van de sloot. Er is hier iemand overheen gesprongen!”

„Dat klopt!” zei Zwart. „Het bevestigt m’n vermoeden!”

Hij haastte zich naar de voorkant van het gebouw, nam z’n fiets en reed snel naar het meer. Hielke en Sietse gingen hem achterna, maar ze konden Zwart niet bijhouden en daarom stuurde Sietse naar hun boothuis. Vlug gingen ze in de Kameleon en voeren dan op volle snelheid onder de brug door tot grote ergernis van de brugwachter.

„Daar maken wij geen gewoonte van, hè?” riep hij kwaad, maar dat hoorden Hielke en Sietse niet. Ze voeren zo hard ze konden langs de polderdijk waar Zwart reeds de Woudaap naderde.

„Als we geluk hebben zijn we gelijk met hem bij de boerderij van Jellema,” zei Sietse.

„Denk jij dat Zwart die mijnheer Klaver gaat arresteren?” vroeg Hielke.

„Als Zwart iets kan bewijzen is Klaver de klos!” zei Sietse.

„Maar als Klaver alles ontkent wat kan Zwart dan bewijzen?”
„Zwart lost altijd alles op,” zei Sietse. „Dat zal hij nu ook wel weer doen!”

„Of Zwart zit op een verkeerd spoor en lost niets op!” zei Hielke.

Ze voeren op volle snelheid voorbij de Woudaap. Kees stond op de wal en riep: „Mag ik mee?”

„We hebben geen tijd!” riep Sietse. „We gaan naar Jellema!”
Ze naderden de boerderij en hadden Zwart bijna ingehaald.
Daar kwam Gerben van het erf.

Zwart sprong van de fiets en hield Gerben tegen.

Tegelijkertijd legde de Kameleon bij de dijk aan.

„Is mijnheer Klaver bij de boerderij?” vroeg Zwart aan Gerben.

„Ik denk van wel,” zei Gerben, „de schoorsteen rookte van je welste, dus hij zal wel in z’n eetpaleis zitten!”

„Is hij daar de hele avond al?” vroeg Zwart.

„Ik weet het niet,” zei Gerben, „ik heb een paar uurtjes bij Jellema in huis gezeten en niet op de naturist gelet! Maar waarom vraagt u dat allemaal? Heeft de vitaminedokter iets uitgehaald?”

„Dat kom ik juist onderzoeken,” zei Zwart. „Misschien wil jij mij even assisteren voor het geval die mijnheer er vandoor wil

gaan?”

„Met alle plezier!” zei Gerben. „Ik heb me al dagen lang aan die luie kerel geërgerd. Als u hem gaat inrekenen zal ik u er graag bij helpen!”

Zwart liep het erf op en zette z’n fiets tegen de zijkant van de schuw. Gerben, Hielke en Sietse volgden op enige afstand. Zwart ging naar het bouwvallige huisje en wierp de deur open. „Goedenavond!” riep hij bars. „Kunt u mij ook vertellen waar u tien minuten geleden vandaan kwam toen u door de velden liep?”

Klaver keek even onthutst maar herstelde zich gauw en vroeg brutaal: „Hoe komt u erbij dat ik tien minuten geleden door de velden liep? Ik ben de hele avond de deur niet uitgeweest!”

„Juist!” zei Zwart, „en wijs mij nu maar even de plaats waar de polsstok verborgen ligt!”

„Verborgen ligt?” riep Klaver verontwaardigd. „Waarom zou ik de polsstok verbergen? Hij ligt op z’n vaste plaats in de wagenloods!”

„Goed! Wijs hem dan maar even aan!” zei Zwart.

„Waarom?” riep Klaver. „Dat kan Gerben toch wel even doen? Ik ben juist aan het eten en wil daarbij niet langer gestoord worden!”

„Toch wil ik, dat u de polsstok aanwijst!” riep Zwart. „En ik duld verder geen praatjes! Kom mee!!”

Mopperend stond Klaver op en ging met Zwart naar de wagenloods. Gerben liep achter hem om te voorkomen dat Klaver er onverwachts vandoor zou gaan. In de wagenloods wees Klaver naar de zolderbalken en zei nors: „Daar ligt de polsstok! Weet u nu genoeg?”

„Jawel,” riep Zwart, „steek je handen maar naar voren! U bent m’n arrestant! En een beetje vlug, alstublieft!”

„Dat is het toppunt!” riep Klaver kwaad. „Wat wilt u mij in de schoenen schuiven? Wat heb ik gedaan? Ik ben totaal onschuldig. Voor dit domme gedoe zult u een flinke berisping krijgen. U lijkt wel niet goed wijs om mij zomaar zonder enige aanleiding te arresteren!”

Met een handige beweging had Zwart z’n arrestant geboeid en zei dan: „U heeft zojuist beweerd dat u de deur niet bent uitgeweest en ik zie dat de polsstok nog drijfnat is. Dat bewijst dat u wel degelijk erop uit bent geweest!”

„Dat bewijst niets!” riep Klaver. „Misschien heeft Gerben de polsstok gebruikt of Jellema of wie dan ook! Iedereen kan de stok van de balken nemen en er het veld mee ingaan!”

Op dat verweer gaf Zwart geen antwoord. Hij keek naar de mouw van Klavers jasje en vroeg: „Hoe komt dat zand aan uw

mouw?”

„Dat is er in het weiland aangekomen!” riep Klaver spottend.
„De weilanden zitten vol zand, nietwaar? Dit is een bewijs dat ik niet in de weilanden was, want in de hele polder vind je geen korrel zand! U heeft zich dus vergist! En maak nu maar gauw de boeien weer los, dan zal ik er verder geen werk van maken!”

Op dat verzoek ging Zwart niet in. Hij vroeg aan Gerben:

„Waar hebben jullie hier zand liggen?”

„U staat er boven op!” zei Gerben. „Hier onder de tegels ligt zand!”

„Aha, onder de tegels!” riep Zwart. „Wel, mijnheer Klaver, wijs maar aan onder welke tegels de buit verstopt ligt!”

„Ik praat niet meer met u!” riep Klaver. „Ik heb van m’n leven nog nooit zoveel stommititeiten gehoord!”

„De middelste tegels kunnen er niet uitgelicht worden,” zei Gerben, „daarvoor zijn ze te zwaar.”

„Dan gaan we langs de kanten zoeken,” zei Zwart en zonder z’n arrestant los te laten begon hij langs de ene rand van het tegelpad te lopen. Hielke en Sietse deden het ook en tuurden naar de grond maar het was Gerben die ontdekte dat er extra veel zand naast een tegel lag. Hij tilde de tegel op en vond in een kuiltje drie pakjes bankbiljetten.

„Liggen laten,” riep Zwart, „denk om de vingerafdrukken! En mijnheer Klaver, wat zegt u daarvan? Behoort dit ook tot de stommiteiten?”

Klaver zei niets, hij keek reuze kwaad, Zwart nam de bankbiljetten in z’n zakdoek en deed ze in de fietstas. Op dat moment kwam Jellema achter de boerderij en vroeg verbaasd: „Wat gebeurt hier allemaal?”

„Mijnheer Klaver gaat ons verlaten!” riep Gerben. „Hij gaat een paar jaartjes logeren in een huis waar hij niet gestoord wordt door bezoekers. Ik hoop dat hij daar ook smakelijk mag eten. Hij had wat reisgeld onder de tegels verstopt maar mijnheer Zwart is zo vriendelijk hem een gratis reisje aan te bieden!”

„Uw logé heeft ingebroken in de bank,” zei Zwart tegen Jellema. „Al de tijd dat hij hier bij u woonde heeft hij benut om de inbraak voor te bereiden. Daarom ging hij steeds met de polsstok door de weilanden naar het dorp. Op die manier kon hij gemakkelijk achter het bankgebouw komen. Ook stal hij een etalagepop uit de winkel van Rinsma. Die pop zette hij in het kantoor achter een bureau zodat het de indruk gaf alsof er nog in het kantoor gewerkt werd. Maar er werd alleen maar gewerkt door mijnheer Klaver die in een bureaulade de sleutel vond van de brandkast en zich toen van een mooie

som geld voorzag.”

„Maar man!” zei Jellema tegen Klaver. „Wat heb je je toch op de hals gehaald? Als je om geld verlegen zat, waarom heb je mij dan niet om werk gevraagd. Dan had je wat kunnen verdienen!”

„Werk?!” riep Klaver vol afschuw. „Denkt u dat ik voor een paar grijpstuivers in de mest en de modder ga werken? Ik ben wel wijzer!!”

„Sluit hem dan maar op!” riep Jellema verontwaardigd.

„En dat zullen we doen!” zei Zwart. „Vooruit! Kom mee!”

Tussen Zwarten Gerben ging Klaver naar het dorp, waar hij in een cel achter het gemeentehuis werd opgesloten. Toen Hielke en Sietse naar huis terug voeren stonden bij de Woudaap Dijkstra en Kees naar hen te wenken. De Kameleon legde aan.

„Wat is dat daar bij Jellema?” vroeg Dijkstra.

„Zwart heeft Klaver gearresteerd omdat hij uit de bank geld had geroofd!” zei Hielke.

„Dat is meer dan grijs!” riep Dijkstra. „Wat een geluk dat Zwart het ontdekte!”

„Ja!” riep Kees. „En wat een geluk dat ik geen spaargeld naar de bank breng. Dan had ik het misschien al mooi kwijt geweest!”

„Praat geen onzin!” riep Dijkstra. „Al wordt er honderd keer bij de bank ingebroken, jouw geld is daar altijd veilig. Wat zeg ik? Jouw geld? Jij kunt nog geen cent sparen, grote snoeper die je bent!”

„Tot ziens!” riep Sietse lachend en de schippers voeren verder Toen Hielke toevallig omkeek zag hij Dijkstra en Kees rond de molen rennen.

„Ze zijn weer bezig,” zei Hielke lachend. „Kees heeft zeker iets verkeerd gezegd!”

Toen Sietse ook even keek stuurde hij de boot bijna tegen de wal.

„Laat ze maar hollen,” zei hij, „wij gaan naar huis!”

In de huiskamer keek Klinkhamer op van z’n krant en vroeg: „Zo jongens. Hebben jullie de bakker geholpen bij het deegmengen?”

„Nee vader, wij hebben veldwachter Zwart geholpen!” zei Sietse. „Mijnheer Klaver had ingebroken bij de bank. Hij is al opgepakt en naar het gemeentehuis gebracht!”

Vol verbazing hoorde Klinkhamer het hele verhaal aan en riep: „Dat is toch sterk. De heren gaan even naar de bakker en zitten dan meteen midden in een bankroof. En dat gebeurt allemaal zomaar eventjes na het broodeten terwijl moeder en ik van niets weten en rustig de krant lezen. Maar

wat die Klaver betreft, die vond ik wel vreemd, dat heb ik steeds gezegd!”

Moeder vond het niet prettig dat de jongens er weer vooraan bij waren geweest. Zoiets kan gevaarlijk zijn, vond zij.

„Maar moeder het was helemaal toevallig!” zei Hielke.

„Het kwam door de koek van de bakker!” zei Sietse.

„Wat zeg je?” vroeg Klinkhamer.

„Ja!” zei Sietse, „doordat wij in de ene hand een groot stuk koek vasthielden raakten wij het evenwicht kwijt en botste de fiets tegen het bankgebouw. Nou en toen zagen wij die pop en ging alles verder zoals we verteld hebben!”

„Ja, ja.” zei Klinkhamer en moeder schudde haar hoofd.

De volgende morgen kwam Reitsma in de smederij, meteen gevolgd door Gerben.

„Wat heb ik gehoord?” vroeg Reitsma. „Is Klaver opgepakt?”

„Ja,” riepen Hielke en Sietse, „wij waren erbij! Hij had geld uit de bank geroofd en bij de boerderij van Jellema verstopt!”

„Maar dat is vreselijk!” riep Reitsma. „Ik had hem het eerste geitekaasje cadeau willen geven, want per slot van rekening heeft hij mij de goede raad gegeven om geitekaas te gaan maken!”

„Wel,” zei Gerben, „stuurt u het kaasje maar naar de gevangenis! Zwart weet z’n adres wel!”

„Dat zal ik doen,” riep Reitsma, „want wat Klaver ook voor een persoon mag zijn, mij heeft hij geluk gebracht met z’n goede raad!”

„Dan was hij dus toch een klavertje vier!” zei Gerben lachend. „Jammer voor hem dat hij de polsstok verkeerd geparkeerd had!”

„Z’n polsstok geparkeerd?” vroeg Reitsma. „Wat is dat voor onzin?”

Hielke en Sietse vertelden hoe Zwart ontdekte dat de pollstok nog nat was. Hij kon daarmee bewijzen dat Klaver haar gebruikt had hoewel die beweerde de hele avond thuis te zijn geweest.

„Dat was handig van Zwart!” vond Reitsma.

„En weet u hoe Zwart het geld vond?” vroeg Gerben.

„Hij zag zand aan de mouwen van Klaver z’n jasje en wij hadden zand gebruikt voor het leggen van tegels, dus zei Zwart, zit er geld onder een tegel verstopt. En het was nog waar ook!”

„Die Zwart toch!” riep Reitsma vol bewondering.

„Zegt u dat wel,” zei Gerben. „Binnen de tien minuten had hij de dief en het geld te pakken! Dat kunnen de beste rechercheurs uit de stad hem niet verbeteren!”

Louw en Cor kwamen in de smederij en zij keken heel

verbaasd toen Hielke en Sietse hen over de inbraak vertelden.

„Wat jammer dat ik er niet bij was!” riep Cor. „Ik had het graag mee willen maken!”

„Maar er kunnen maar twee op onze fiets,” zei Sietse, „anders zakt die in elkaar!”

Daar moest Louw om lachen.

„En nu gaan we weer op zoek naar nieuwe avonturen!” zei Sietse. „Kom mee naar de boot!”

De vrienden holden naar het boothuis en ze waren nauwelijks in de Kameleon gestapt of daar kwam moeder Klinkhamer, „Hielke en Sietse!” riep ze. „Denken jullie er om dat jullie vanmiddag om drie uur bij de bank verwacht worden?”

„Ai, jullie krijgen een beloning!” riep Cor.

„We zullen wel zien!” bromde Sietse.

„Maar ik heb de directeur beloofd dat jullie komen,” zei moeder, „dus zorg op tijd thuis te zijn!”

„Ja moeder, het komt in orde,” beloofde Hielke.

Daar kwam mevrouw Bleeker, de tante van Cor.

„Cor, waar ben je?” riep ze. „Er is een brief van je ouders. Ze zijn weer thuis en verwachten dat jij ook naar huis komt!”

„Wat?!” riep Cor verschrikt. „Nu meteen?”

„Nee, je gaat vanmiddag met de bus van half vijf! Dan weet je

het alvast!”

Mevrouw Bleeker ging met moeder Klinkhamer mee en de Kameleon voer naar het meer.

„Ik ga onderduiken!” mopperde Cor. „Ik blijf liever hier!”

„Onze middag is ook naar de knoppen!” zei Sietse, „we zullen ons weer netjes in de kleren moeten steken, maar varen is er vanmiddag niet bij!”

„Ik weet voor Cor wel een onderduikadres,” zei Louw, „onder de Woudaap is wel ruimte!”

„Jij kunt er wel grapjes over maken,” zei Cor, „want jij blijft hier, maar ik moet terug naar de stad!”

„Maar Cor, zodra je vakantie hebt, kom je toch weer terug?!” zei Hielke.

„Dat doe ik vast en zeker!” riep Cor.

Ze naderden de Woudaap en daar kwam Kees aan boord,

„Hallo Kees,” zei Cor, „ik kom afscheid nemen. Ik ga terug naar de stad, maar ik bleef liever hier!”

„Dat kan,” zei Kees, „ga in het huisje van Klaver wonen. Daar is van alles in. Een bed, een kachel, potten en pannen en zeewier en meel en bruine bonen en weet ik wat allemaal? Zullen we er even gaan kijken jongens? Misschien vinden we nog wat!”

Maar iets vinden was er niet bij. De politie had alles reeds

doorzocht. Jellema besloot dat het huisje nu maar opgeruimd moest worden want anders werd het toch maar een toevluchtsoord voor allerlei gespuis, vond hij. Omdat de wind gunstig was, stelde Gerben voor om de oude bouwval in brand te steken. Jellema vond het best en zo zagen de jongens Gerben bezig met het sprenkelen van petroleum waarna het huisje in brand werd gestoken. Dat was voor onze vrienden natuurlijk een belevenis en zij stonden er vooraan bij om te kijken hoe het vuur alles verteerde.

„Klaver dacht,” zei Gerben, „dat hij alleen goed kon stoken, maar ik kan het beter!”

Weldra stortte het dak in. Door de stof- en roetwolk werden de jongens er niet schoner op. Maar zij bleven totdat het tijd werd om naar huis te gaan.

Al de moeders mopperden toen hun zoons thuiskwamen. Ze stonken allemaal vies naar roet en rook. Toen mevrouw Bleeker achter het huis de overall van Cor aan de waslijn hing riep zij naar moeder Klinkhamer: „Het wordt wel tijd dat Cor terug gaat naar huis! Wat kan zo’n jongen je toch een hoop wasgoed bezorgen!”

„Ja! Maar ik heb er twee!” riep moeder.

Schoon gewassen en netjes gekleed, gingen Hielke en Sietse ’s middags naar de bank. Een juffrouw bracht hen naar het

kantoor van de direkteur waar veldwachter Zwart met enige heren aan een tafel zat.

„Kom er bij zitten, jongens!” nodigde de direkteur. „Hebben jullie je grote vriend Gerben niet meegenomen?”

„Hadden wij hem moeten waarschuwen?” vroeg Hielke. „Dat heb ik al gedaan!” zei Zwart. Op dat ogenblik stapte Gerben binnen.

„Ha Gerben, kom hier naast mij zitten,” zei Zwart, „en zet je pet even af!”

„Is dat verplicht?” vroeg Gerben. „Want anders hou ik hem op! ’t Is tenslotte mijn eigen pet!”

„Jij begint al weer goed, broer,” zei Zwart, „maar het spreekwoord zegt: met je pet in je hand kom je door het ganse land!”

„Ik zie me al op de Noordpool lopen met m’n pet in de hand,” zei Gerben, „maar dan kwam ik vast niet door het ganse land!”

De heren lachten.

„Gerben is een grappenmaker,” zei de direkteur, „dat weten wij in het dorp allemaal! Gerben mag ik je even voorstellen aan mijnheer Nijveen de direkteur van het hoofdkantoor?” Gerben gaf de mijnheer een hand en Hielke en Sietse kregen ook een hand van mijnheer Nijveen,

Een juffrouw bracht gebak en thee en het werd echt gezellig. Mijnheer Nijveen prees Hielke: en Sietse voor hun opmerkzaamheid en het tijdig waarschuwen van de politie. „Ik heb ook gehoord,” zei hij, „dat jullie een geweldige boot hebben waarmee jullie al vaak goede daden hebben verricht. Het is wel fijn voor jullie dat hier een groot meer ligt is het ook diep?”

„Niet zo heel erg, mijnheer,” zei Hielke.

„Het is maar zó diep!” zei Gerben en hij hield z’n handen ongeveer vijftien centimeter van elkaar.

„Maar dat is toch onzin!” riep Zwart. „Hoe kun je zoiets nu beweren?!”

„De eenden gaan er nooit verder dan tot hun borst in,” zei Gerben, „dus is het niet diep want anders gingen ze wel kopje onder!”

De heren lachten hartelijk en Zwart trok schouders op! Mijnheer Nijveen vroeg aan Gerben: „Vertelt u eens, mijnheer Zonderland, wat was die Klaver voor een persoon? Had hij op de boerderij geen neiging tot diefstal? Werd er nooit iets vermist?”

„Nee mijnheer, er werd niets vermist. Wel ruimde Klaver veel rommel op zoals takken en oud hout. Hij deed niets liever dan de hele dag kachel stoken en eten koken!”

„At hij dan zoveel?” vroeg mijnheer Nijveen.

„Z'n kaken stonden geen moment stil,” zei Gerben, „en wat hij allemaal at is niet te geloven! Zoals droog meel, rauwe uien, zeewier, harde bonen, ongeschilde aardappels en nog veel meer. De soep at hij met z'n mes!”

„Was de soep dan zo dik?” vroeg mijnheer Nijveen lachend.

„Welnee,” zei Gerben, „maar z'n vork lekte zo, daarom deed hij het maar met het mes!”

Ze lachten weer allemaal.

„Mijnheer Nijveen,” zei Zwart, „Gerben is een grappenmaker, maar ik wil er toch even op wijzen dat hij mij heel goed heeft geholpen. Zonder zijn hulp was ik de arrestant waarschijnlijk niet de baas gebleven want Klaver is een fors gebouwd persoon!”

„Juist!” zei mijnheer Nijveen. „Wij willen de goede hulp van Gerben dan ook graag belonen en daarvoor hebben wij u allen uitgenodigd. Mag ik, u mijnheer Zwart, dan deze cheque overhandigen als bijdrage in het fonds voor hulpbehoevende politiegezinnen?”

„Ik dank u zeer!” zei Zwart.

Gerben en de jongens kregen ieder een spaarbankboekje met tweehonderdvijftig gulden erop.

Trots lieten Hielke en Sietse het aan hun ouders zien.

„Tjonge,” zei Klinkhamer, „nu zijn jullie kapitalisten met geld op de bank!”

Hielke en Sietse glunderden, maar de jongen die ook de kamer binnenkwam, glunderde niet.

Het was Cor. „Ik kom afscheid nemen,” zei hij en hij gaf allen een hand.

„Kop op, Cor!” zei Klinkhamer. „Voor je ’t weet is het weer vakantie en kom je hier weer terug!”

„Dat zal ik heel graag doen!” zei Cor. „Dag allemaal! Tot ziens!”

Hij keerde hen gauw de rug toe omdat er waterlanders in z’n ogen opwelden. Sietse liep hem achterna en gaf een ruk aan z’n schouder.

„Hier, jô! Neem dit mee! Het is van jou!”

Cor staarde verrast naar het papierdje dat Sietse hem in de hand drukte. Hij maakte het open en zag dan geld.

„Wat is dat?” vroeg hij verbaasd. „Twee gulden en drieëntwintig cent?”

„Ja slome,” riep Sietse, „dat heb je mij immers geleend toen ik vanaf die kar in de mand met brood duikelde!? En zoals je ziet, ik betaal altijd alles eerlijk terug! Ik heb nu een goede bankrekening, vergeet dat niet!”

Cor lachte door z’n tranen heen. Die Sietse was toch een

echte kameraad en Hielke ook en al de vrienden! Hen
vergeten? Dat nooit!

De Kameleon Reeks

1. De schippers van de Kameleon (1949)
2. Kameleon ahoy! (1951)
3. Redders met de Kameleon (1952)
4. Speurders met de Kameleon (1955)
5. De Kameleon op volle toeren (1956)
6. De Kameleon houdt koers (1958)
7. Goede vaart, Kameleon (1958)
8. Trossen los Kameleon! (1959)
9. De Kameleon in 't zoeklicht (1959)
10. De Kameleon opnieuw in actie (1960)
11. De Kameleon in de branding (1961)
12. Vivat Kameleon! (1961)
13. De Kameleon Blijft Favoriet! (1962)
14. De Kameleon wint de prijs! (1962)
15. De kameleon brengt geluk! (1963)
16. Bravo Kameleon! (1963)
17. Vakantie met de Kameleon (1964)
18. De Kameleon viert feest! (1964)
19. Tiptop Kameleon (1965)
20. De Kameleon schiet te hulp (1965)
21. Trouwe vrienden van de Kameleon (1966)

22. De Kameleon staat voor niets! (1966)
23. Met de Kameleon er op los! (1967)
24. De kameleon altijd paraat (1967)
25. De Kameleon slaat zijn slag (1968)
26. De Kameleon pakt aan! (1968)
27. Ruim baan Kameleon (1969)
28. De Kameleon vaart uit! (1969)
29. De Kameleon treft doel! (1970)
30. Volle kracht, Kameleon! (1970)
31. Met de Kameleon op avontuur (1971)
32. De Kameleon maakt schoon schip (1971)
33. De Kameleon knapt het op! (1972)
34. Met de Kameleon vooruit (1972)
35. De Kameleon steekt van wal (1973)
36. De Kameleon doet een goede vangst! (1973)
37. De vlag in top voor de Kameleon (1974)
38. De Kameleon in de storm (1974)
39. Alle hens aan dek, Kameleon! (1975)
40. De Kameleon krijgt nieuwe vrienden (1975)
41. Op reis met de Kameleon! (1976)
42. De Kameleon heeft succes (1976)
43. De Kameleon vaart voorop! (1977)
44. Lang leve de Kameleon! (1977)

45. De Kameleon helpt altijd! (1978)
46. De Kameleon ruikt onraad (1978)
47. De Kameleon geeft vol gas (1979)
48. De Kameleon maakt plezier (1979)
49. De Kameleon ligt op de loer (1980)
50. De Kameleon in het goud (1980)
51. De Kameleon houdt stand! (1981)
52. De Kameleon vaart door (1981)
53. De Kameleon gooit het roer om (1982)
54. Recht door zee, Kameleon (1982)
55. De Kameleon op dreef (1983)
56. De Kameleon in woelig water (1984)
57. Met de Kameleon voor de wind (1985)
58. De Kameleon heeft goed nieuws (1988)
59. De Kameleon draagt zijn steentje bij (1989)
60. De Kameleon maakt het helemaal (1991)
61. De Kameleon slaat alarm (1992, door P. de Roos)
62. De Kameleon stuurloos (1995, door P. de Roos)
63. De Kameleon op jacht (1998, door P. de Roos)
64. De Kameleon scoort! (2006, door Fred Diks)
65. Zet 'm op, Kameleon! (2008, door Fred Diks)
66. De Kameleon lost het op (2009, door Fred Diks)